

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav správních a sociálních věd

Činnost integrovaného záchranného systému
Pardubického kraje

Ivana Kvochová

Bakalářská práce

2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Ivana Kvochová
Osobní číslo: E09365
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná ekonomika a správa
Název tématu: Činnost integrovaného záchranného systému Pardubického kraje
Zadávající katedra: Ústav veřejné správy a práva

Zásady pro vypracování

Cílem práce je vyhodnocení činnosti Integrovaného záchranného systému Pardubického kraje a jeho komunikace v případě havárie.

Práce bude obsahovat:

- Obecnou charakteristiku složek integrovaného záchranného systému
- Činnost Integrovaného záchranného systému Pardubického kraje.
- Fungování IZS při havárii.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HORÁK, R. A KOL., Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu. Praha: LINDE. 2004 ISBN 80-7201-471-4

ROUDNÝ, R., LINHART, P., Krizový management III. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2007, ISBN 80-7194-924-8

SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M., Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I, Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010, ISBN 978-80-86640-59-4

ŠENKOVSKÝ, M., ADAMEC, V., Základy krizového managementu. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. 2004 ISBN 80-86634-44-2

ZEMAN, M., MIKA, O. J., Integrovaný záchranný systém, Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007, ISBN 978-80-214-3448-6

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 27. června 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

doc. Ing. Renata Mýlková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejnková, Ph.D.

vedoucí ústavu

*V Pardubicích dne 11. srpna 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 6. 2012

Ivana Kvochová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce PhDr. Miloši Charbuskému, CSc., vedoucímu oddělení Krizového řízení Pardubického kraje Ing. Aleši Boňatovskému, MPA a mjr. Ing. Jánů Sabolčíkovi z HZS Pardubického kraje za jejich odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce charakterizuje integrovaný záchranný systém, jeho složky, koordinaci, komunikaci a tísňová volání v rámci integrovaného záchranného systému v ČR. V praktické části bakalářské práce se zabývám popisem činností integrovaného záchranného systému Pardubického kraje.

KLÍČOVÁ SLOVA

Integrovaný záchranný systém, Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Záchraná zdravotnická služba, Tísňová volání

TITLE

The activities of the Integrated Rescue System of the Pardubice Region

ANNOTATION

Bachelor thesis describes an integrated rescue system, its components, coordination, communications and emergency calls within the integrated rescue system in the Czech Republic. In the practical part of this work I deal with a description of activities of the Integrated Rescue System of the Pardubice region.

KEYWORDS

Integrated Rescue System, Fire Brigade, Police, Emergency Medical Service, Emergency Call

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY A CHARAKTERISTIKA IZS.....	11
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY [35].....	11
1.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA.....	12
1.3 DOKUMENTACE IZS [38].....	12
1.4 SLOŽKY IZS.....	13
1.5 ZÁKLADNÍ SLOŽKY.....	13
1.5.1 Hasičský záchranný sbor ČR.....	13
1.5.2 Jednotky požární ochrany.....	14
1.5.3 Policie České republiky.....	15
1.5.4 Zdravotnická záchranná služba.....	16
1.6 OSTATNÍ SLOŽKY IZS.....	17
1.6.1 Armáda ČR.....	18
1.6.2 Obecní policie.....	18
1.7 KOORDINACE SLOŽEK PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU.....	18
1.7.1 Operační a informační střediska.....	19
1.7.2 Koordinace na místě zásahu.....	19
1.8 KOMUNIKACE SLOŽEK IZS [24].....	21
1.9 TÍSŇOVÁ VOLÁNÍ.....	22
1.9.1 Centra tísňového volání.....	23
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM PARDUBICKÉHO KRAJE.....	25
2.1 HLAVNÍ INFORMACE O KRAJI.....	25
2.2 HAVARIJNÍ PLÁN KRAJE [9].....	26
2.3 KRIZOVÝ PLÁN KRAJE [18].....	27
2.4 VNĚJŠÍ HAVARIJNÍ PLÁN KRAJE [36].....	28
2.5 BEZPEČNOSTNÍ RADA KRAJE [4].....	29
2.6 KRIZOVÝ ŠTÁB KRAJE [12].....	30
2.7 ČINNOST INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU KRAJE.....	34
2.7.1 Cvičení IZS [30].....	35
2.7.2 Činnost IZS při havárii.....	41
2.8 ČINNOST IZS Z POHLEDU HZS PARDUBICKÉHO KRAJE.....	43
2.9 ČINNOST ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY V PARDUBICKÉM KRAJI [29].....	50
2.10 ČINNOST POLICIE ČR V PARDUBICKÉM KRAJI [14].....	51
ZÁVĚR.....	52
POUŽITÁ LITERATURA.....	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozložení jednotek PO k 1. 1. 2012	43
Tabulka 2 Zásahy jednotek PO dle územního členění za rok 2010	44
Tabulka 3 Spolupráce u zásahu v roce 2010	45
Tabulka 4 Zásahy jednotek PO dle územního členění za rok 2011	47
Tabulka 5 Spolupráce u zásahu v roce 2011	48

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Složky IZS	13
Obrázek 2 Štáb velitele zásahu	21
Obrázek 3 Odbavování tísňového volání	24
Obrázek 4 Struktura krizového štábu kraje	31
Obrázek 5 Schematické znázornění průběhu řešení mimořádné události.....	34
Obrázek 6 Rozložení výjezdových skupin v Pardubickém kraji v roce 2011	50
Obrázek 7 Územní členění na obvody Krajského ředitelství Pardubického kraje	51

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Statistika spolupráce u zásahů v procentuálním rozložení za rok 2010.....	46
Graf 2 Statistika spolupráce u zásahů v procentuálním rozložení za rok 2011	49

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ČR	Česká republika
GIS	Geografické informační systémy
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotky požární ochrany
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
MěÚ	Městský úřad
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
OPS	Operační střediska
OPIS	Operační a informační střediska
ORP	Obce s rozšířenou působností
Pk	Pardubický kraj
PO	Požární ochrana
Sb.	Sbírka zákonů
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
URNA	Útvar rychlého nasazení
vyhl.	Vyhláška
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Snad každý z nás se někdy setkal s nepříjemným houkajícím zvukem sanitky či policistů, který se nesl z dálky, nebo na vlastní oči viděl blikající hasičské auto spěchající k požáru či mimořádné události. I já se téměř každý den s těmito jevy potýkám. To mě přimělo zamyslet se nad podstatou tohoto integrovaného záchranného systému. Rozhodla jsem se získat více informací o základních stavebních prvcích tohoto systému, který v sobě kromě jiného sdružuje právě výše zmíněné složky, tedy konkrétně Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnickou záchrannou službu a Policii České republiky. Práce těchto složek si velice vážím, protože vím, že tito lidé v některých případech riskují své životy pro záchranu životů jiných.

O integrovaném systému lze hovořit, pokud mezi sebou spolupracují minimálně dvě složky. Integrovaný záchranný systém vznikl v roce 2000 schválením zákona o Hasičském záchranném sboru České republiky a zákona o integrovaném záchranném systému. Tyto zákony vznikly v reakci na povodně na Moravě v roce 1997, kdy byly velké rozdíly ve zvládnutí dopadů povodní mezi okresy. Některé obce měly funkční havarijní komise a vynikajícím způsobem zvládly svou práci společně s hasiči. Tato situace poukázala na fakt, že je nutné zkoordinovat činnost jednotlivých složek záchranného systému. Tato bakalářská práce je zaměřena na popis integrovaného záchranného systému a jeho činnosti.

V první části jsem se zabývala základními pojmy integrovaného záchranného systému České republiky, právní úpravou, dokumentací, obecnou charakteristikou složek IZS, koordinací při zásahu, komunikací v rámci IZS a tísňovým voláním. V druhé části jsem charakterizovala Pardubický kraj ve vztahu k IZS, činnost IZS v oblasti preventivních cvičení a mimořádných událostí a zásahů zejména z pohledu HZS Pardubického kraje.

Zdrojem informací pro mou práci byla převážně odborná literatura a informace od tajemníka Krizového štábu Pardubického kraje pana Ing. Aleše Boňatovského, MPA a mjr. Ing. Jána Sabolčíka z HZS Pardubického kraje. Dále jsem čerpala z internetových stránek jednotlivých složek IZS a platné legislativy.

Cílem této práce je obecná charakteristika integrovaného záchranného systému s následným popisem činnosti IZS Pardubického kraje s důrazem na činnost Hasičského záchranného sboru, který je z pohledu integrovaného záchranného systému Pardubického kraje nejčastěji zasahující složkou.

1 ZÁKLADNÍ POJMY A CHARAKTERISTIKA IZS

1.1 Základní pojmy [35]

Pro potřeby této práce je nutné nejprve si vymezit základní pojmy, se kterými se můžeme v souvislosti s analyzovanou oblastí setkat. Definice relevantních pojmů můžeme nalézt v jednom z nejdůležitějších právních předpisů upravujících danou problematiku, a to v § 2 zákona o integrovaném záchranném systému (viz dále).

Dle zmíněného ustanovení se integrovaným záchranným systémem rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Mimořádnou událostí je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchrannými pracemi se rozumí činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidačními pracemi jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

Ochranou obyvatelstva je plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

Zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity jsou součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.

Věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací na výzvu velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje.

Osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací na výzvu velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje; osobní pomocí se rozumí i pomoc

poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána.

1.2 Právní úprava

Právní úprava oblasti IZS vychází přímo z některých ustanovení Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod, resp. z ústavního zákona o bezpečnosti ČR č. 110/1998 Sb. Působnost v oblasti IZS je kompetenčním zákonem č. 2/1969 svěřena Ministerstvu vnitra, které je gestorem právní úpravy IZS. Celá oblast IZS je zastřešena zákonem č. 239/2001 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně pozdějších předpisů. Právní úprava oblasti IZS vznikla společně se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tyto tři zákony jsou vzájemně propojeny množstvím odkazů a souvislostí [1].

Dalšími zákony a prováděcími předpisy jsou:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změnách některých zákonů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,
- nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.,
- nařízení vlády č. 148/2012 Sb., o stanovení výše úhrady nákladů na připravenost poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí a krizových situací ze státního rozpočtu

1.3 Dokumentace IZS [38]

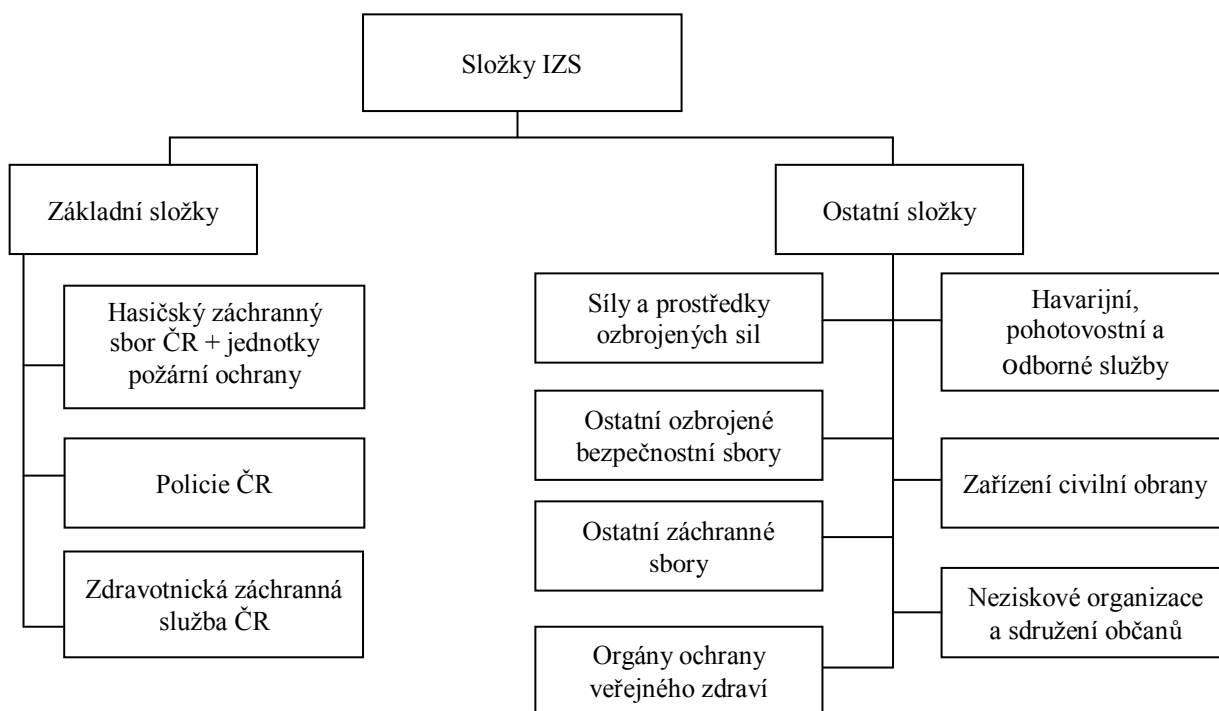
Dokumentaci IZS upravuje vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., patří sem:

- typové činnosti složek IZS při společném zásahu,
- havarijní plán kraje a vnější havarijní plán,
- dohoda o poskytnutí pomoci,

- dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích a statistické přehledy,
- dokumentace o společných školeních, instruktážích a cvičeních složek IZS,
- poplachový plán IZS.

1.4 Složky IZS

IZS je podle zákona tvořen dvěma skupinami složek, a to základní složky a ostatní složky. Následující obrázek shrnuje obě skupiny složek.

Obrázek 1 Složky IZS

Zdroj: Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému[35].

1.5 Základní složky

Základními složkami IZS podle § 4 odst. 1 zákona o integrovaném záchranném systému jsou Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené v plošném pokrytí území kraje, Policie ČR a zdravotnické záchranné služby.

1.5.1 Hasičský záchranný sbor ČR

Posláním HZS ČR je ochraňovat životy a zdraví obyvatel, dále pak majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Na základě této charakteristiky spolupracuje při plnění úkolů HZS ČR se správními orgány a jinými státními orgány, orgány samosprávy, fyzickými a právníckými osobami, s mezinárodními organizacemi

a zahraničními subjekty. V rámci spolupráce se stanovují práva a povinnosti při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nezabrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti [34].

HZS ČR je základní složkou IZS a zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění likvidačních a záchranných prací. Při záchranných a likvidačních pracích má obvykle rozhodovací pravomoc hasič, který je velitelem jednotky požární ochrany s právem přednostního velení podle zvláštního právního předpisu (vyhl. č. 247/2001 Sb.) Tento hasič je nazýváme velitelem zásahu a koordinuje činnost složek IZS na místě zásahu.

1.5.2 Jednotky požární ochrany

Jednotkou požární ochrany je organizovaný systém, který tvoří odborně vyškolené osoby (hasiči), požární technika (automobily) a věcné prostředky požární ochrany (agregáty, výbava automobilů apod.) [8].

Základním cílem je ochrana zdraví a života obyvatel, jejich majetku před požáry a při mimořádných událostech poskytování účinné pomoci při ohrožení života a zdraví obyvatel, majetku, životního prostředí a při provádění záchranných resp. likvidačních prací.

Jednotky požární ochrany se člení podle zřizovatele na [8]:

- **JPO I** - jednotky hasičského záchranného sboru kraje – jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem,
- **JPO II** - jednotky sborů dobrovolných hasičů obce – zřizuje je obec, resp. město, členové těchto jednotek vykonávají činnost na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové vykonávají činnost v pracovním poměru k obci nebo hasičskému záchrannému sboru kraje,
- **JPO III** - jednotky hasičského záchranného sboru podniku – zřizují je právnické či podnikající fyzické osoby, které provozují činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím, činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci fyzických podnikajících nebo právnických osob v pracovním poměru jako své povolání,
- **JPO IV** - jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku – zřizované právnickými nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím, činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci fyzických podnikajících nebo právnických osob na základě dobrovolnosti,

- **JPO V** – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce; zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu,
- **JPO VI** - jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku – zřizují je právnické nebo fyzické osoby, tyto jednotky poskytují speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

1.5.3 Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky [14].

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji:

- policejní prezidium, útvary s celostátní působností,
- krajská ředitelství policie,
- útvary zřízené v rámci krajských ředitelství.

Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky [12].

Pro IZS Policie ČR zajišťuje:

- volný průjezd vozidel záchranných složek IZS,
- varování obyvatelstva v okolí vzniku mimořádné události,
- vyklizení a uzavření ohroženého prostoru,
- zabezpečení odklonu dopravy,
- usměrňování vstupu a vjezdu do ohroženého prostoru nepovolaným osobám,
- střežení a zabezpečení majetku evakuovaných osob,
- poskytnutí speciálních činností (pyrotechnici, potápěči),
- zajištění odborné činnosti v místě mimořádné události (důkazy, pachatelé, identifikace obětí, stopy apod.).

1.5.4 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným poškozením zdraví nebo v přímém ohrožení života [37].

Zařízení zdravotnické záchranné služby tvoří:

- ředitelství,
- zdravotnické operační středisko,
- výjezdové základny s výjezdovými skupinami,
- pracoviště krizové připravenosti,
- vzdělávací a výcvikové středisko.

Přednemocniční neodkladná péče je zajišťována výjezdovými skupinami:

- rychlé zdravotnické pomoci (dále „RZP“),
- rychlé lékařské pomoci (dále „RLP“)
- letecké záchranné služby (dále „LZS“),
- rychlá lékařská pomoc v setkávacím systému (rendez-vous systém).

RZP spočívá v neodkladné péči, která je poskytována bez přítomnosti lékaře, zatímco RLP je zabezpečena zdravotnickým týmem, jenž je veden lékařem. Další zvláštní složkou krajských středisek je LZS. Ta je určena k poskytování přednemocniční neodkladné péče a dopravy do nejbližšího vhodného zdravotnického zařízení. Tato složka je vybavena vrtulníkem a je tvořena leteckou obsluhou, lékařem a záchranářem. Rychlá lékařská pomoc v setkávacím systému se skládá z řidiče a lékaře, kteří zasahují v malém autě a mohou přivolat dodatečně druhé velké auto.

Součástí zařízení zdravotnické záchranné služby, jsou-li zřízena, jsou pomocná operační střediska a pracoviště poskytování jiných zdravotních služeb.

V rámci zdravotnické záchranné služby pracuje nepřetržitě zdravotní operační středisko, které je centrálním pracovištěm operačního řízení. Mezi činnosti operačního řízení patří:

- příjem a vyhodnocení tísňových volání,
- na základě přijatých tísňových výzev vydávání instrukcí výjezdovým skupinám,
- spolupráce s ostatními zdravotnickými operačními středisky, pomocnými operačními středisky a operačními a informačními středisky integrovaného záchranného systému,
- koordinace činnosti pomocných operačních středisek apod.

V rámci operačního řízení si může poskytovatel zdravotnické záchranné služby vyžádat pomoc od ostatních složek IZS a to na základě předem písemně sepsané smlouvy o poskytnutí pomoci [36].

1.6 Ostatní složky IZS

V případech, kdy základní složky IZS nemají dostatek prostředků a sil, které potřebují k řešení konkrétní situace, využívají ostatních složek, které mají za úkol poskytovat pomoc na vyžádání [1].

Mezi ostatní složky IZS patří [35]:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda ČR),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory (kromě HZS ČR),
- orgány ochrany veřejného zdraví (např. orgány hygieny), v době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů.

Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami IZS Ministerstvu vnitra, krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo základním složkám IZS při provádění záchranných a likvidačních prací. Tuto pomoc jsou povinni poskytnout všichni, kdo se k této smlouvě zavázali, tj. ministerstva, ústřední a územní správní úřady v mezích své působnosti, právnické a fyzické osoby, které jsou vlastníky nebo uživateli stavby civilní obrany nebo stavby dotčené požadavky civilní obrany, orgány krajů a obcí v mezích své působnosti, vojenské útvary a zařízení, zdravotnická zařízení a ostatní osoby. Hasičský záchranný sbor kraje zařadí do Poplachového plánu IZS složku poté, co s ní uzavřel dohodu o poskytnutí pomoci na vyžádání [17].

V další části se budu konkrétněji zabývat dvěma důležitými ostatními složkami IZS, a to Armádou České republiky a Obecní policií.

1.6.1 Armáda ČR

Armáda České republiky je jako součást ozbrojených sil ČR vytvářena k zajištění bezpečnosti ČR. Díky schopnosti rychlého nasazení a kapacitním možnostem představuje dominantní prvek mezi ostatními složkami IZS. Síly AČR jsou používány v případech, kdy nemohou pomoci ostatní složky IZS, tedy při náročnějších haváriích, katastrofách nebo při jiných krizových situacích. V rámci AČR poskytuje pomoc 15. ženijní brigáda, v jejíž organizaci se nacházejí dvě záchranné rotы dislokované v Rakovníku a Olomouci, které jsou určeny k plnění humanitárních úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva [11].

Hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, žádají náčelníka Generálního štábu o nasazení armády k záchranným pracím. Vláda na návrh ministerstva vnitra rozhoduje o nasazení k záchranným pracím při ohrožení podstatné části území České republiky a při likvidaci následků pohromy.

Náčelník Generálního štábu zřizuje vojenský krizový štáb po rozhodnutí vlády o použití armády k záchranným pracím nebo k likvidaci následků pohromy. Tento štáb řídí a koordinuje činnost nasazených vojenských útvarů a vojenských zařízení. Náčelník Generálního štábu také vyčleňuje vojenská letadla k monitorování pohromy a radiační a chemické situace [33].

1.6.2 Obecní policie

Obecní policie je orgánem obce. Jejím hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Při plnění svých úkolů spolupracuje s Policií ČR. Obecní policii zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. V obci, která je městem, statutárním městem a v Praze se obecní policie označuje jako městská policie [32].

1.7 Koordinace složek při společném zásahu

Problémy především s velkými mimořádnými událostmi se odrazily v potřebě koordinace společného zásahu na úrovni dispečinků nebo operačních středisek. V konečném důsledku je pak nutno při rozsáhlých mimořádných událostech koordinovat i z úrovně územních správních úřadů. Z uvedených důvodů se v IZS dělí řízení dle povahy i kompetencí na úroveň [3]:

- **taktickou**, která probíhá přímo na místě zásahu mezi složkami IZS,
- **operační**, která probíhá mezi operačními středisky a dispečinky,

- **strategickou**, která probíhá na krajských úřadech a na Ministerstvu vnitra.

Koordinačními a integračními orgány v IZS v jednotlivých úrovních řízení jsou:

- velitel zásahu a štáb velitele zásahu v úrovni taktické,
- operační a informační středisko IZS v úrovni operační (operační středisko hasičského záchranného sboru),
- krajský hejtman a krizový štáb kraje, Ministerstvo vnitra a krizový štáb Ministerstva vnitra v úrovni strategické.

1.7.1 Operační a informační střediska

Krajská operační a informační střediska Hasičského záchranného sboru a Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru jsou stálými koordinačními orgány. Tento orgán informuje ostatní složky IZS o nebezpečí vzniku mimořádné události a povolává ostatní složky IZS k zásahu. Také informuje o této skutečnosti určené osoby dotčených správních úřadů s krajskou působností nebo s působností ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností, dále také osoby z určených obcí, právnické a fyzické osoby určené havarijním plánem kraje.

Jejich primární činností je přijímání tísňového volání z jednotného evropského čísla 112 a tato volání předávají všem základním složkám IZS. OPIS má mezi středisky jiných základních složek koordinační roli, v případě potřeby požaduje uveřejnění informací ve sdělovacích prostředcích, ovládá systémy vyrozumění a varování pro obyvatelstvo a je spojovacím uzlem mezi místem zásahu a strategickou úrovní IZS [1].

1.7.2 Koordinace na místě zásahu

Při mimořádné události je určeno místo zásahu, tj. místo, kde se mimořádná událost stala nebo kde se mimořádné události předpokládají. Záchranné a likvidační práce řídí a odpovídá za ně velitel zásahu, který také koordinuje činnosti složek IZS. Velitelem zásahu (pokud zákon nestanoví jinak – např. při akcích na zabezpečení veřejného pořádku) je hasič – tedy velitel jednotky požární ochrany s právem přednostního velení podle zvláštního právního předpisu, vyhl. č. 247/2001 Sb. Velitelem zásahu může případně být i velitel jednotky dobrovolných hasičů obce.

Velitel zásahu má ze zákona o IZS pravomoc [35]:

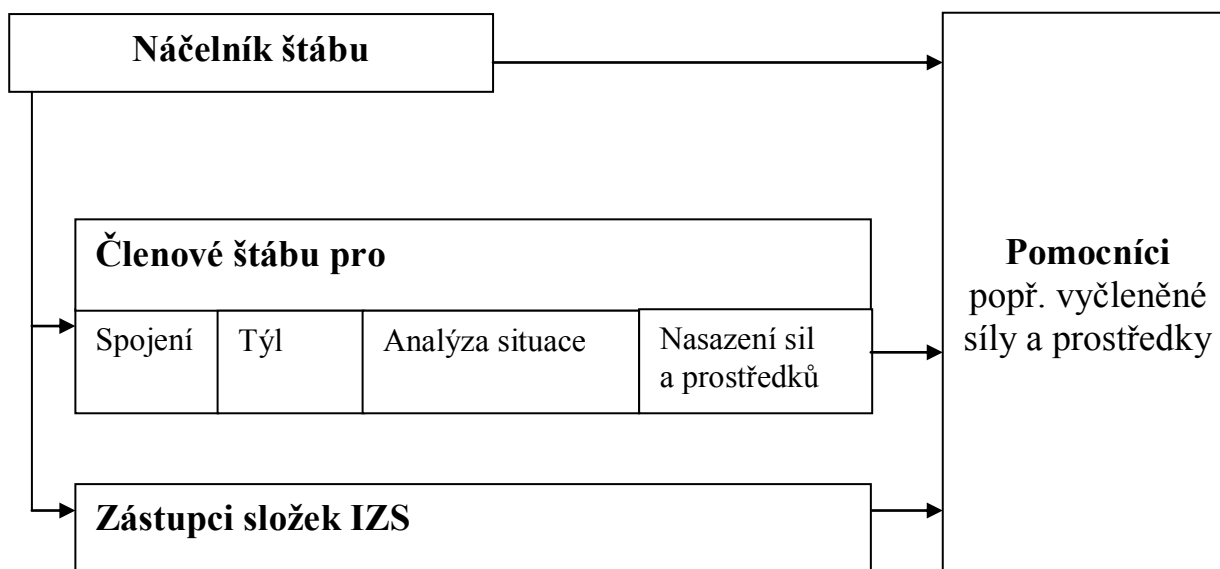
- *zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná*

dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,

- *nařídít bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,*
- *vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,*
- *zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,*
- *rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, který je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.*

Velitel zásahu může sestavit štáb velitele zásahu, který slouží jako nástroj pro koordinaci složek IZS a který tvoří výkonný orgán na místě zásahu. Obvykle má strukturu [3]:

- náčelník štábu,
- člen štábu pro spojení,
- člen štábu pro tyl,
- člen štábu pro analýzu situace na místě zásahu,
- člen štábu pro nasazení sil a prostředků,
- zástupci složek IZS, v případě zásahu v rámci IZS,
- pomocníci členů štábu.

Obrázek 2 Štáb velitele zásahu

Zdroj: Integrovaný záchranný systém a požární ochrana[1]

Náčelník štábu odpovídá za činnost štábu a navrhuje veliteli zásahu další členy štábu, zastupuje také velitele štábu v době jeho nepřítomnosti a zprostředkovává komunikaci s veřejností na místě zásahu.

Člen štábu pro spojení má na starosti koordinaci spojení mezi jednotkami a složkami IZS a s příslušným operačním střediskem.

Člen štábu pro analýzu situace na místě zásahu analyzuje situace na místě zásahu pro přípravu rozhodnutí velitele zásahu.

Člen štábu pro nasazení sil a prostředků organizuje evidenci a součinnost jednotek a složek IZS na místě zásahu.

Zástupci složek IZS působící na místě zásahu mají určeného svého velitele, který je ovšem podřízen veliteli zásahu. Velitelé jednotlivých složek mají nedotčenou velitelskou pravomoc vůči členům své složky, jsou koordinováni, přijímají úkoly a obousměrně komunikují s velitelem zásahu [24].

1.8 Komunikace složek IZS [24]

Zásadním předpokladem a podmínkou efektivní přípravy nebo řešení mimořádné události je zajištění bezproblémové komunikace mezi složkami IZS a orgány, které se podílí na koordinaci záchranných a likvidačních prací. Proto se při přípravách na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací používá tzv. krizová komunikace. Za

krizovou komunikaci považujeme přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány a mezi složkami IZS za využití prostředků hlasového a datového přenosu veřejné telekomunikační sítě a vybraných částí neveřejných komunikačních sítí. Těmito prostředky zpravidla jsou:

- účelové telekomunikační sítě MV, které zabezpečují hlasovou a datovou komunikaci a připojení hromadné radiokomunikační sítě IZS provozované MV,
- veřejné pevné telekomunikační sítě,
- veřejné mobilní telekomunikační sítě – tzv. „krizové telefony“,
- prostředky mobilní telekomunikační sítě vyčleněné k zajištění spojení orgánů krizového řízení a obcí,
- záložní rádiové sítě,
- spojky nebo vytvořené rádiové sítě pro přenos zpráv, které se využívají při selhání ostatních technologií,
- mobilní telekomunikační sítě a zařízení, jejichž nasazení může povolit velitel zásahu nebo územně příslušné OPIS IZS.

Od roku 2002 mají vedoucí ústředních orgánů státní správy, členové bezpečnostních rad a krizových štábů, vedoucí a vybraní pracovníci základních složek IZS, hejtmani krajů a starostové obcí k dispozici tzv. „mobilní krizové telefony“. Tyto telefony zajišťuje společnost Telefonica O2 a ministerstvo vnitra je zavedlo na základě rozhodnutí vlády. V případě vyhlášení krizového stavu je volání v rámci této sítě zdarma.

1.9 Tísňová volání

Tísňovým voláním je bezplatná volba čísel, která jsou stanovena v číslovacím plánu a uvedena v telefonních seznamech, a kterou je nutno pro záchranu lidských životů, zdraví nebo majetku zpřístupnit. K těmto číslům je garantován bezplatný a nepřetržitý přístup, bez použití mincí či karet. Poskytovatel veřejné telefonní služby (tj. mobilní telefony, veřejné telefonní automaty a pevné telefonní linky) je povinen svým uživatelům bezplatně umožnit přístup ke stanoveným číslům tísňového volání.

Občané v ČR mohou v současnosti při mimořádných událostech využívat tato čísla tísňového volání:

- 150 – Hasičský záchranný sbor ČR,
- 155 – zdravotnická záchranná služba,
- 158 – Policie ČR,

- 156 – Obecní (městská) policie.

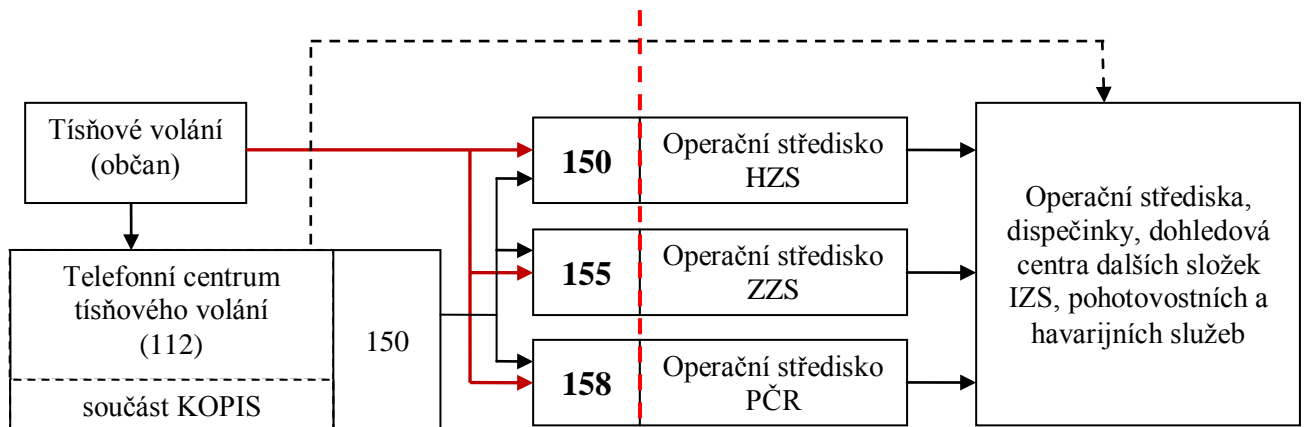
V rámci usnesení Rady Evropských společenství č. 91/396/EEC ze dne 29. července 1991 bylo v ČR zavedeno dne 19. dubna 2000 na základě usnesení vlády č. 391/2000 ze dne 19. dubna 2000, ve znění usnesení vlády č. 350/2002 ze dne 3. dubna 2002, jednotné evropské číslo tísňového volání 112 [26].

1.9.1 Centra tísňového volání

Při zavedení čísla 112 do systému IZS bylo vytvořeno 14 telefonních center a jsou umístěny v sídlech Hasičských záchranných sborů krajů.

Telefonní centra tísňového volání propojují základní složky IZS. Tím můžeme rychleji vyhodnotit vzniklou situaci a okamžitě reagovat. Moderní softwarové vybavení umožňuje například identifikovat adresu volajícího z pevné sítě nebo určit polohu mobilního telefonu. Tato centra jsou také v rámci ČR navzájem propojena a jsou plně zastupitelná, tzn., že v případně výpadku či přetížení v jednom centru se hovory automaticky přepojují do jiného centra tísňového volání, aniž by to volající poznal na kvalitě či rychlosti odbavení.

Výhodou těchto center je, že operátoři mohou hovory odbavovat nejen v českém jazyce, ale i v jazyce anglickém či německém. K dispozici mají také softwarovou podporu pro další světové jazyky [26].

Základní činnost obsluhy tísňových linek:

- přijetí tísňového volání
- vyhodnocení a odbavení tísňového volání

Základní činnost operačních středisek:

- rozhodovací reakce na mimořádné události a krizové stavy
- určení sil a prostředků k jejich vyslání
- spolupráce v rámci IZS
- informační podpora nasazených sil a prostředků
- komunikace s velitelem zásahu

Obrázek 3 Odbavování tísňového volání

Zdroj: <http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=333>[21].

Výše uvedený obrázek znázorňuje činnost tohoto systému při volání na tísňovou linku. Občan může volat každou složku samostatně nebo zavolat do telefonního centra tísňového volání. Pokud se občan dovolá na linku 112, jsou informace dále rozšířeny mezi jednotlivé složky podle potřeby. Dále jsou informace řízeny z operačních středisek, dispečinků apod.

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM PARDUBICKÉHO KRAJE

2.1 Hlavní informace o kraji

Pardubický kraj vznikl již potřetí dne 1. 1. 2000, a to ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zahrnuje území bývalých okresů Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí a Svitavy [5].

Na území o rozloze 4 519 km² žije přibližně 517 tisíc obyvatel, přičemž v krajském městě, kterým je statutární město Pardubice, žije zhruba 90,5 tisíc [15]. Mezi nejrizikovější faktory vzniku potenciálního nebezpečí patří doprava a průmysl.

Na území Pardubického kraje se nachází více než 3 600 km silnic. Nejvýznamnějšími komunikacemi kraje jsou silnice č. I/35, která je vedena směrem od Hradce Králové přes Holice, Vysoké Mýto, Litomyšl, míjí severně Svitavy a pokračuje směrem na Mohelnici, a č. I/37, směřující od severu přes Pardubice a Chrudim ke Ždírci nad Doubravou. V Chrudimi se kříží se silnicí č. I/17 ve směru Čáslav – Heřmanův Městec – Hrochův Týnec – Zámorsk. Průsečíkem významných komunikací jihovýchodní části kraje jsou Svitavy. Významné silnice se ze Svitav rozbíhají přes Poličku a Hlinsko k Havlíčkovu Brodu a přes Moravskou Třebovou k Mohelnici, další kopíruje železniční trať a směřuje na jih k Brnu. V Pardubickém kraji funguje jeden silniční hraniční přechod v Dolní Lípce, umožňující vstup do Polské republiky.

Krajem také prochází přibližně 550 km železnic. Nejvýznamnější z nich je součástí mezinárodní železniční magistraly E 040 (Paříž – Norimberk – Praha – Vídeň a E 061 (Berlín – Praha – Brno – Vídeň). Nejvýznačnějším železničním dopravním uzlem je železniční stanice Česká Třebová, která patří do skupiny pěti vlakových stanic ČR. Mezi další důležité železniční stanice na tomto území patří Pardubice, Ústí nad Orlicí, Choceň a Letohrad.

V kraji je situována také řada letišť, z nichž nejvýznamnějším je mezinárodní letiště v Pardubicích, další letiště jsou veřejná vnitrostátní letiště převážně sportovního charakteru umožňující i provoz všeobecného letectví např. v Ústí nad Orlicí, Žamberku, Chocni, Starém Městě, Chrudimi, Podhořanech a Skutči.

Dalším druhem dopravy je říční doprava, především po řece Labe. Od roku 2000 se na úseku Kunětice-Pardubice provozuje sezónní osobní říční doprava.

Produkce v oblasti průmyslu je v Pardubickém kraji zaměřena především do odvětví chemického, textilního, elektrotechnického, dřevozpracujícího a strojírenského průmyslu, dále energetiku a stavebnictví. K nejvýznamnějším průmyslovým podnikům patří např. Synthesia a.s., Explosia, a.s., Paramo Pardubice, a.s., ETA, a.s., Hlinsko v Čechách, Elektrárny Opatovice, a.s., Vertex Litomyšl, a.s., Poličské strojírny a.s., AVX CZECH REPUBLIC Lanškroun, s.r.o. a další.

Z hlediska ochrany osob před následky požárů a jiných mimořádných událostí nelze opomenout objekty s vysokou koncentrací osob. V Pardubickém kraji se nachází řada velkých nákupních center a několik desítek bytových domů a administrativních budov s deseti a více nadzemními podlažími. Mezi významné objekty patří i areál Univerzity Pardubice, výškové budovy např. radiokomunikační věž Hoděšovice či věž telefonní ústředny v Pardubicích, administrativní budova elektrárny Chvaletice, silniční tunel Hřebeč a železniční tunel Krasíkov. Územím Pardubického kraje prochází odbočka ropovodu Družba v délce 22,14 km.

V kraji se nachází několik významných vodních děl sloužících jako zásobárny pitné vody (např. Křižanovická přehrada na Chrudimce), jako protipovodňové záchytné nádrže (Pastvinská přehrada na Divoké Orlici) či jako rekreační oblasti (Sečská přehrada na Chrudimce) [18].

2.2 Havarijní plán kraje [9]

Na základě zákona č. 239/2001 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému se zpracovává havarijní plán kraje, který je určen pro řešení mimořádných událostí, vyžadujících vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu.

Za vyhotovení havarijního plánu kraje je kompetentní Hasičský záchranný sbor kraje za použití analýzy vzniku mimořádných událostí. Vypracovává se minimálně ve dvou vyhotoveních, kde jedno z nich se ukládá jako součást krizového plánu kraje pro jednání bezpečnostní rady kraje a krizového štábu kraje a druhé se ukládá na operačním a informačním středisku kraje.

Platnost stávajícího havarijního plánu skončí k 12. prosinci 2013, poté bude celkově aktualizován současně s krizovým plánem kraje.

V roce 2011 byli v rámci prováděné průběžné aktualizace osloveni všichni zpracovatelé plánů konkrétních činností: „Traumatologický plán“, „Pohotovostní plán veterinárních opatření“, „Plán veřejného pořádku a bezpečnosti“, „Plán hygienických a protiepidemických

opatření“, „Plán ochrany kulturních památek“, „Plán odstranění odpadů“, „Síly a prostředky“, „Plán nouzového přežití“, „Plán varování“, „Plán vyrozumění“, „Plán evakuace“, „Plán individuální ochrany“, „Plán monitorování“, „Plán ukrytí“, „Plán komunikace s veřejností“ a další zpracovatelé příloh dokumentu např. Český statistický úřad, Vodovody a kanalizace, Krajský úřad – odbor sociální, odbor dopravy, odbor školství, kultury a tělovýchovy.

Ke dni 30. března 2011 bylo zpracováno a předáno celkem 15 výpisů z Havarijního plánu Pardubického kraje pro jednotlivé ORP, rovněž byly předány výpisy pro PČR, AČR, ZZS a pro velitele stanic HZS Pardubického kraje. Informace z havarijního plánu byly na požádání poskytnuty také fyzickým a právnickým osobám.

Zároveň jsou průběžně aktualizovány i údaje ohrožujících objektů s využitím mapových podkladů. Získané údaje se zapisují do „Operativních karet“, které jsou přístupné i v databázi objektů na Intranetu HZS Pardubického kraje. Tento systém je využíván v rámci GIS - KOPIS HZS Pardubického kraje.

2.3 Krizový plán kraje [18]

Krizové plánování se v roce 2011 řídilo Krizovým plánem Pardubického kraje (dále jen „KP Pk“). KP Pk byl schválen na 7. řádném jednání Bezpečnostní rady Pardubického kraje dne 14. prosince 2010 a v platnost vstoupil 1. ledna 2011. Jedná se již o třetí verzi dokumentu, který byl v pravidelných tříletých intervalech souhrnně aktualizován. Krizový plán Pardubického kraje je základním dokumentem krizového plánování v kraji a obsahuje upřesněné údaje včetně nových analýz jednotlivých druhů mimořádných událostí a operačních plánů kraje pro řešení jednotlivých možných krizových situací.

Velký důraz byl kladen na krizové přípravy určených obcí, tzv. rozpracování vybraných úkolů Krizového plánu Pardubického kraje obecním úřadem určené obce. Všechny určené obce mají zpracovanou a aktualizovanou verzi své krizové přípravy. V základní části dokumentu je hlavní důraz kladen na aktuálnost údajů o zpracovateli a v přílohové části na „Plánu akceschopnosti“ zpracovatele.

Vlastní připravenost HZS je řešena tzv. „Krizovým plánem Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje“. Uložen je v dokumentaci krizového štábu ředitele a na pracovišti KOPIS HZS Pk. Jednotlivé požární stanice HZS Pk mají zpracovaný výtah v bezpečnostní kartě, která je pravidelně aktualizována.

Nařízení vlády ČR č. 431 ze dne 22. prosince 2010 omezuje platnost současných krizových příprav do 31. prosince 2012. Metodika zpracování krizových plánů podle § 15

a § 16 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2001 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, která vstoupila v platnost 1. 8. 2011, upravuje obsah jednotlivých částí krizových plánů. Proto byly v roce 2011 sestaveny harmonogramy zpracování nových krizových plánů kraje a obcí s rozšířenou působností. V jednotlivých bezpečnostních radách byly projednány a schváleny. V průběhu roku 2012 vzniknou nové dokumenty krizového plánování, které po projednání a schválení v příslušných bezpečnostních radách nahradí současné plány.

V rámci koordinace příprav na krizové stavy a jejich řešení jsou daným zpracovatelům poskytovány informace včetně konkrétních údajů, na co se má v přípravě zaměřit. Na základě jednotlivých žádostí je sdělováno možné riziko ohrožení objektů jednotlivými druhy mimořádných událostí a možnými krizovými situacemi.

2.4 Vnější havarijní plán kraje [36]

Vnější havarijní plán je preventivní dokument, který slouží k zajištění havarijní připravenosti v zóně havarijního plánování, stanovuje postupy složek IZS pro případ potenciální závažné havárie. Zpracování těchto plánů zabezpečuje Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje.

Provozovatelé jsou dle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, zařazeni do skupin A, B nebo nezařazeni. Nezařazené podniky zpracovávají protokolární záznam o nezařazení objektu.

Provozovatelé zařazení dle výše uvedeného zákona do skupiny A zpracovávají: návrh na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A, bezpečnostní program prevence závažných havárií a plán fyzické ochrany.

Provozovatelé skupiny B zpracovávají návrh na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny B, bezpečnostní zprávu (včetně bezpečnostního programu prevence závažných havárií), vnitřní havarijní plán, podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a pro zpracování vnějšího havarijního plánu a plán fyzické ochrany.

Krajský úřad Pardubického kraje zařadil do zóny havarijního plánování pro skupinu B následující organizace:

- VUOS a.s.,
- Momentive Specialty Chemicals Pardubice s r.o.,

- Paramo a.s.,
- Unipetrol Doprava s r.o. – závod Paramo,
- KYB Manufacturing Czech s.r.o.,
- Explosia a s.,
- Synthesia a.s.,
- Unipetrol Doprava, s.r.o. – závod Synthesia,
- Flaga, s.r.o.,
- Union Consulting, s.r.o.,
- Poličské strojírny a.s.,
- Ing. Josef Kořínek.

Krajský úřad Pardubického kraje stanovil zóny havarijního plánování pro skupinu A:

- MERO ČR a.s.,
- Euro Šarm s.r.o.,
- Ing. Petr Švec – PENTA,
- ProntoGas spol. s r.o.

2.5 Bezpečnostní rada kraje [4]

Bezpečnostní rada kraje je koordinačním orgánem pro přípravu krizové situace. Členy jmenuje předseda, jímž je hejtman kraje, a je jich nejvýše 10. Jejimi členy včetně hejtmana jsou [12]:

- náměstek hejtmana, který zastupuje předsedu bezpečnostní rady kraje v době jeho nepřítomnosti,
- ředitel krajského úřadu,
- ředitel krajského ředitelství Policie České republiky,
- ředitel Hasičského záchranného sboru kraje,
- příslušník AČR určený náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky,
- ředitele zdravotnické záchranné služby kraje,
- zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, který je zároveň tajemníkem bezpečnostní rady kraje,
- vedoucí útvaru zdravotnictví krajského úřadu,
- další osoba, která je nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.

Bezpečnostní rada kraje nemá žádné výkonné pravomoci a slouží jako poradní orgán pro hejtmana, v rámci své působnosti projednává a posuzuje [12]:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení,
- krizový plán kraje,
- havarijní plán kraje,
- vnější havarijní plán, pokud je schvalován hejtmanem kraje,
- finanční zabezpečení připravenosti kraje a složek integrovaného záchranného systému na krizové situace a jejich řešení na území kraje,
- návrhy dohod s územními celky sousedního státu o spolupráci při řešení krizových situací s jinými kraji a při poskytování pomoci,
- stav připravenosti složek integrovaného záchranného systému v kraji,
- závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace v kraji,
- návrh ročního plánu kontrol prováděných v rámci prověřování krizové připravenosti kraje u obcí s rozšířenou působností, obcí, právnických osob a podnikajících fyzických osob a závěrů těchto kontrol,
- návrh ročního plánu cvičení složek integrovaného záchranného systému a orgánů krizového řízení v kraji,
- další dokumenty a záležitosti související s připraveností kraje na krizové situace a jejich řešení.

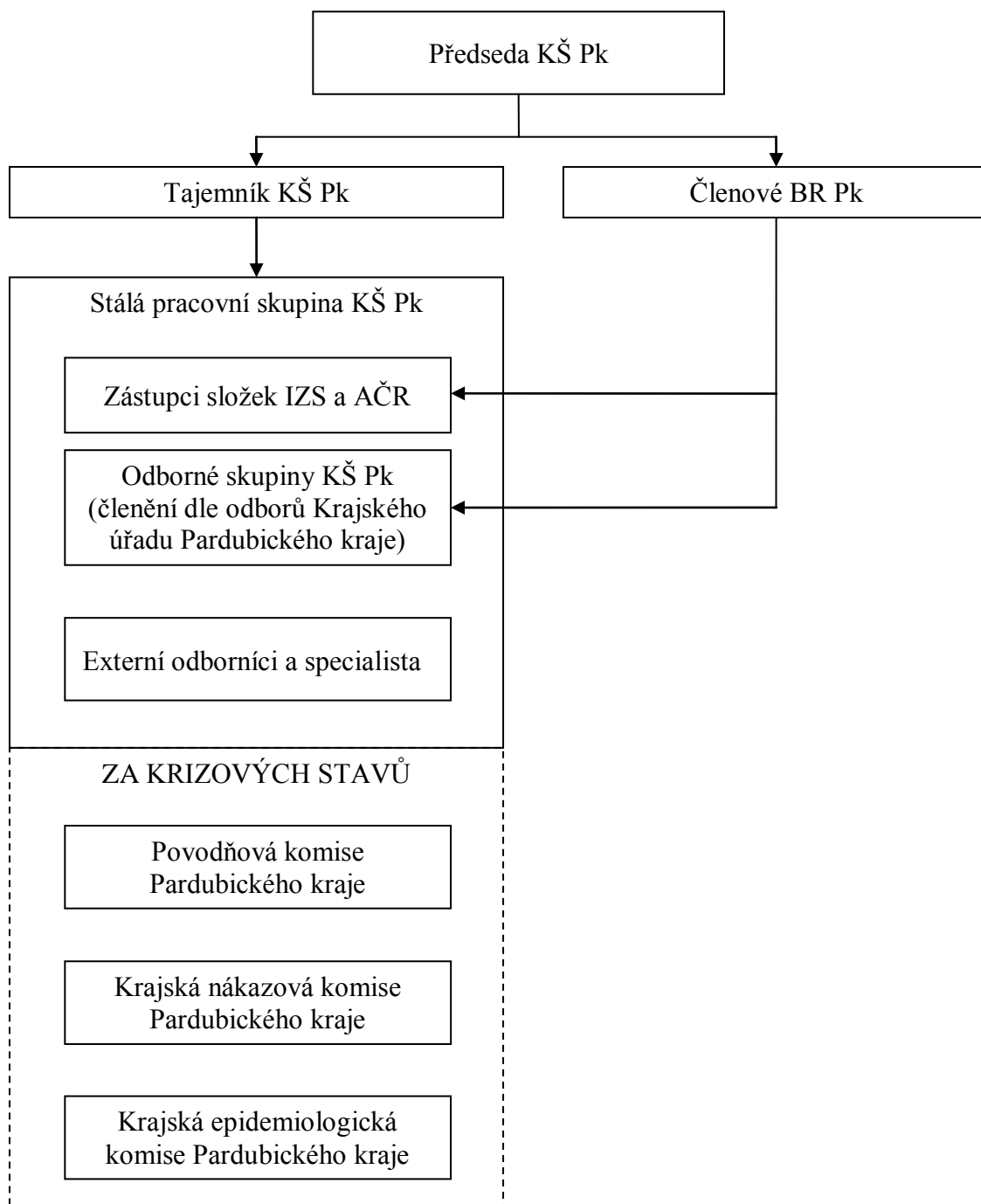
2.6 Krizový štáb kraje [12]

Pokyn ke svolání dává hejtman operativně při vzniku mimořádné události či krizové situace. Tento orgán pracuje podle okamžitých potřeb ne podle ročního plánu práce jako bezpečnostní rada kraje.

V důsledku reakce na cvičení Štáb 2005 nemá Krizový štáb Pardubického kraje strukturu STANO, ale ctí strukturu odborů. Složení Krizového štábu kraje je:

- předseda krizového štábu kraje,
- tajemník krizového štábu kraje,
- členové krizového štábu kraje:
 - členové bezpečnostní rady kraje,
 - členové stálé pracovní skupiny.

Následující obrázek znázorňuje strukturu krizového štábu kraje.

Obrázek 4 Struktura krizového štábu kraje

Zdroj: www.pardubickykraj.cz [12].

V případě, kdy je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav, stává se výše uvedená komise, které se tento stav týká, členem krizového štábu kraje.

Stálá pracovní skupina krizového štábu kraje pracuje na směny a tvoří ji:

- vedoucí stálé pracovní skupiny,

- zaměstnanci oddělení krizového řízení krajského úřadu,
- vedoucí odborných skupin, kteří jsou vedoucími odborů krajského úřadu ve smyslu Organizačního řádu krajského úřadu,
- další zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu,
- zástupci základních složek IZS a AČR,
- externí odborníci, specialisté právnických a fyzických podnikajících osob a další fyzické osoby, přizvané hejtmanem na základě skutečné potřeby a s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace.

Vedoucího stálé pracovní skupiny jmenuje hejtman.

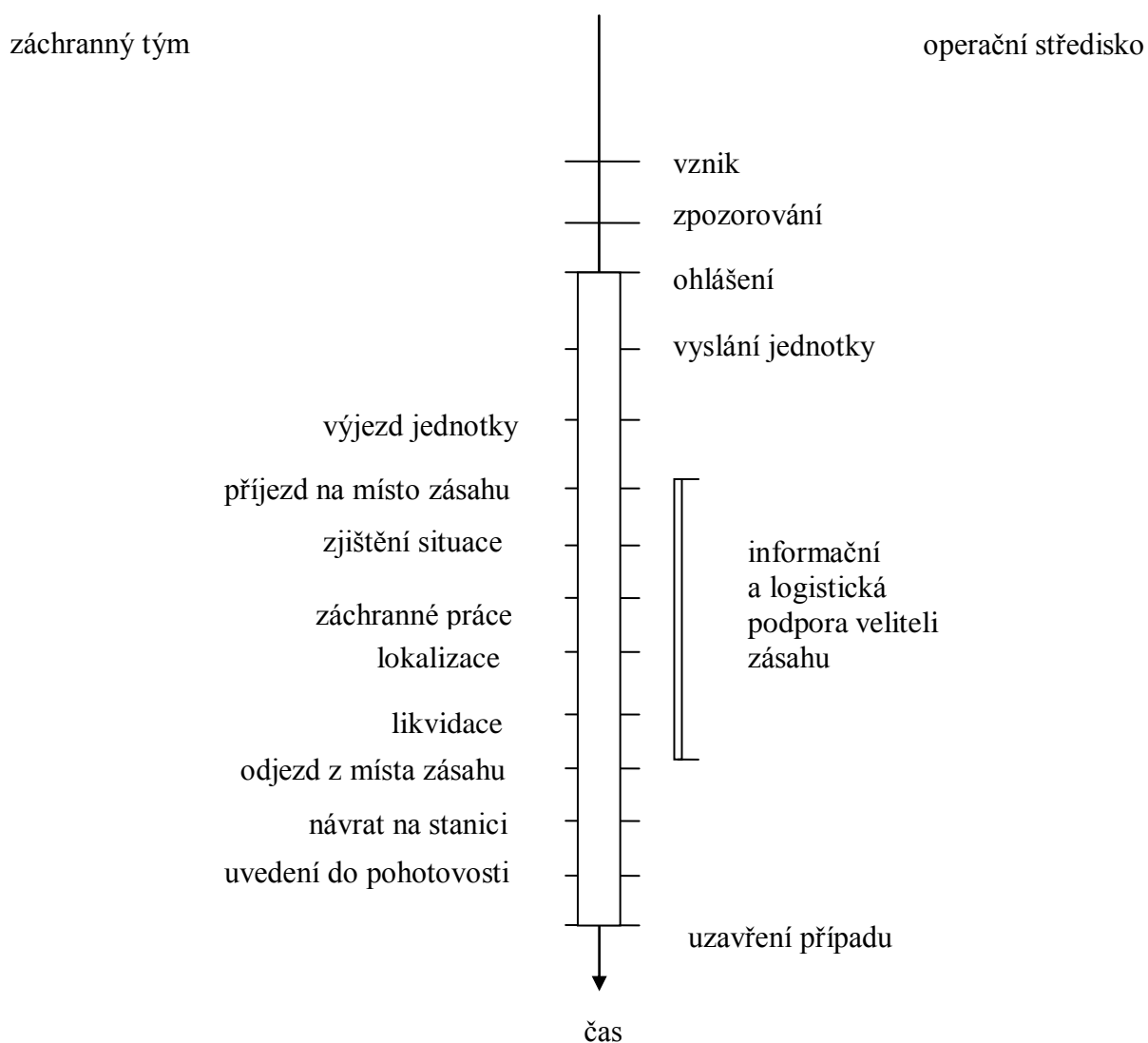
Úkoly členů krizového štábu kraje jsou rozděleny [23]:

- *Hejtman:*
 - *rozhoduje o svolání krizového štábu kraje,*
 - *řídí práci krizového štábu kraje.*
- *Členové bezpečnostní rady kraje:*
 - *koordinují činnost složek IZS, AČR a zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, a to v rámci své působnosti,*
 - *podávají hejtmanovi návrhy na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu,*
 - *plní další úkoly na základě rozhodnutí hejtmana v rámci své působnosti.*
- *Tajemník krizového štábu kraje:*
 - *připravuje podklady pro rozhodování hejtmana,*
 - *podává hejtmanovi návrhy na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu,*
 - *řídí činnost stálé pracovní skupiny a sekretariátu krizového štábu kraje,*
 - *eviduje úkoly a kontroluje jejich plnění,*
 - *zabezpečuje součinnost se sekretariátem Bezpečnostní rady státu.*
- *Stálá pracovní skupina krizového štábu kraje:*
 - *vedoucí stálé pracovní skupiny:*
 - *analyzuje vývoj mimořádné události nebo krizové situace a dokumentuje postup řešení,*
 - *organizuje činnost stálé pracovní skupiny, včetně směnného provozu,*
 - *zabezpečuje součinnost s krizovými štáby dotčených obcí s rozšířenou působností, krizovými štáby sousedních krajů a Ústředním krizovým štábem,*

- *organizuje v součinnosti se složkami IZS, spolupracujícími orgány a organizacemi ochranu obyvatel postiženého území, včetně zajištění jejich zásobování a humanitární pomoci,*
- *zajišťuje ukládání a využívání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci a povinnosti poskytovat věcné prostředky,*
- *plní další úkoly dle pokynů hejtmána a požadavků tajemníka krizového štábu kraje.*
- *vedoucí odborných skupin:*
 - *řídí činnost odborných skupin a odpovídají za splnění zadaných úkolů v rámci své působnosti,*
 - *analyzují vývoj mimořádné události nebo krizové situace dle své působnosti a dokumentují postup řešení,*
 - *plní další úkoly dle pokynů hejtmána a požadavků tajemníka krizového štábu kraje.*
- *zástupci složek IZS a AČR, přizvaní externí odborníci a specialisté:*
 - *soustřeďují informace o stavu sil a prostředků své složky, resp. organizace, kterou v krizovém štábu kraje zastupují, vedou celkový přehled jejich nasazení a rozpracovávají návrhy jejich využití,*
 - *zajišťují součinnost mezi krizovým štábem kraje a složkou, resp. organizací, kterou v krizovém štábu kraje zastupují,*
 - *zajišťují plnění úkolů vyplývajících z jednání krizového štábu kraje ve složce, resp. organizaci, kterou v krizovém štábu kraje zastupují,*
 - *připravují technickou a informační podporu nasazeným silám a prostředkům své složky, resp. organizace, kterou v krizovém štábu kraje zastupují,*
 - *zástupce HZS Pardubického kraje zajišťuje zpravidla vzájemnou komunikaci stálé pracovní skupiny s operačním a informačním střediskem IZS zřízeným u HZS Pardubického kraje,*
 - *plní další úkoly v souladu dle pokynů hejtmána a požadavků tajemníka krizového štábu kraje.*

2.7 Činnost integrovaného záchranného systému kraje

Na řešení mimořádné události má vliv celá řada faktorů, ať už to jsou geografické podmínky, časový faktor nebo povětrnostní podmínky. Každý z těchto faktorů může ovlivnit zásah pozitivním nebo negativním způsobem. Např. vítr při úniku nebezpečné látky tuto látku rozfouká do okolí, ale na druhou stranu v případě požáru může vítr požár udržet na místě. Následující obrázek znázorňuje průběh řešení mimořádné situace od vzniku až po uzavření případu. Na jedné straně z pohledu operačního střediska a ze strany druhé z pohledu záchranného týmu [25].

Obrázek 5 Schematické znázornění průběhu řešení mimořádné události

Zdroj: Základy krizového managementu [25]

Zkouška sirén

V rámci ochrany obyvatelstva probíhá na celém území ČR každou první středu v měsíci přesně ve 12:00 hodin. Siréna houká nepřerušovaně 140 vteřin [28].

IZS a média

Zpětnou vazbou na činnost integrovaného záchranného systému jsou reakce v médiích. Na každou simulovanou situaci zvou zástupci Pardubického kraje média, aby zjistili jejich pohled na cvičení a prověřily vzájemnou komunikaci. Většinu cvičení, která proběhla na území Pardubického kraje, hodnotí média velice kladně.

Tato spolupráce se ve skutečnosti ověřila v případě ptačí chřipky v roce 2007 a při likvidaci nebezpečných odpadů v Bělé nad Sázavou v roce 2010. V obou těchto případech média projevila velký zájem a konkrétně ve druhém případě pomohla i k vyřešení legislativních změn, které bylo třeba udělat, aby se podobná situace, jaká nastala v Bělé nad Sázavou, neopakovala.

2.7.1 Cvičení IZS [30]

V rámci činnosti IZS Pardubického kraje se každoročně provádějí cvičení složek IZS, kde se procvičuje komunikace, koordinace a schopnosti jednotlivých složek IZS. Jsou také hlavním prostředkem pro ověřování a prohlubování jejich odborné a praktické připravenosti. Tato cvičení se vyhodnocují a výsledky se poté projednávají se zúčastněnými složkami a orgány.

Nařídít cvičení jsou oprávněni ministr vnitra, generální ředitel HZS ČR, hejtman kraje nebo ředitel HZS kraje. Plány na tato cvičení schvaluje Bezpečnostní rada státu.

V následujícím textu se zmíním o cvičeních, která pořádal a bude pořádat Pardubický kraj ve spolupráci se složkami IZS, dalšími obcemi a institucemi v Pardubickém kraji. Těchto cvičení se každoročně účastní významní hosté, jako byli v minulosti např. ministr zdravotnictví MUDr. Tomáš Julínek.

Cvičení „Humanitární pomoc 2012“

Cvičení v tomto roce bude probíhat v Poličce ve dnech 20. - 21. září 2012. Cílem bude prověření součinnosti složek IZS, orgánů krizového řízení a dalších spolupracujících subjektů při výstavbě a provozu materiální základny humanitární pomoci. Také budou prověřovat připravenost jednotek SDH obcí předurčených k plnění speciálních úkolů v ochraně obyvatelstva a vybraných humanitárních jednotek Českého červeného kříže [2].

Cvičení „Lanovka 2011“

Toto cvičení probíhalo 25. května 2011 ve SKI PARKU Červená Voda – Mlýnický Dvůr a Buková hora v Orlických horách. V rámci tohoto cvičení uvízl na lanovce paraglidista, který nezvládl přistávací manévr a byl vážně zraněn. Obsluha lanovky zavolala na linku 112 a zastavila lanovku. Záchranná operace probíhala nejen pro záchranu paraglidisty, ale i 52 osob uvězněných na lanovce. K tomuto cvičení byly přizvány složky IZS – Horská služba ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje, předurčené jednotky SDH obcí a Horská služba Polské republiky.

Vyhodnocení: Cvičení proběhlo bez významných komplikací, v praxi se ověřily dojezdové plány, časové kalkulace a přístupový terén. Vzhledem k tomu, že toto cvičení probíhalo v letním termínu, je nutné počítat s tím, že v zimním období se dojezdové plány protáhnou o cca 30-50%. V rámci materiálně-technického vybavení se zjistilo, že by bylo vhodné ještě dovybavit HZS Pardubického kraje dalšími třemi lezeckými sety, protože v té době vycházel jeden set na dva lezce HZS Pardubického kraje. Cenová kalkulace těchto setů vycházela na 30.000 Kč.

Cvičení „Záchrana 2010“

Toto cvičení probíhalo dne 16. června 2010 v Horním Jelení a jeho okolí. Jeho cílem bylo:

- prověření reálnosti postupu složek IZS dne typové činnosti „Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu“, kterou nelze zabezpečit běžnými silami a prostředky Policie ČR z jednoho územního odboru,
- ověření praktického použití přístrojů satelitní navigace GPS Garmin při pátracích akcích v neznámém prostředí,
- prověření systému vyzkoušení, akceschopnosti a připravenosti jednotlivých složek IZS, včetně velení, koordinace a organizace při společném zásahu,
- prověření využití radiostanic pracujících v síti „Matra“ mezi velitelem zásahu, ostatními veliteli zúčastněných složek IZS a Krajským operačním a informačním střediskem Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje na kanálu „112“,
- prověření praktického využití materiálně-technického vybavení zasahujících složek IZS.

Vyhodnocení: Cvičení bylo hodnoceno kladně, poprvé byly ve skutečnosti použity nové vyhledávací metody jako např. použití satelitní navigace GPS. V řídicím centru tak měli přehled o pohybu pátračů v terénu. Byla zde také ověřena součinnost složek IZS a byla ohodnocena jako vyhovující pro danou typovou činnost.

Cvičení „Povodeň 2009“

Ve dnech 22. - 23. června 2009 probíhalo cvičení s tématem Povodeň. Úkolem tohoto cvičení bylo prověřit činnost povodňových orgánů a orgánů krizového řízení Pardubického kraje, vybraných obcí a obcí s rozšířenou působností: Hlinska, Chrudimi, Pardubic, Trhové Kamenice, Úhřetic a Úhřetické Lhoty, připravenosti složek integrovaného záchranného systému a dalších účastníků ochrany před povodněmi při vzniku rozsáhlé přirozené povodně, dotýkající se povodí Chrudimky a Novohradky. Do cvičení se zapojily operační střediska HZS, dispečink Povodí Labe, regionální pracoviště ČHMÚ v Hradci Králové, Krajské vojenské velitelství Pardubice a Správa a údržba silnic Pardubického kraje.

Cvičení „Povodeň 2009“ bylo naplánováno tak, aby navazovalo na cvičení pardubického magistrátu „Evakuace 2009“.

Vyhodnocení: Cvičení splnilo svůj účel. Vhodné bylo propojení složek IZS a příslušníků aktivních záloh, kteří si procvičili stavbu protipovodňových zábran a ostrahu evakuačních středisek. Výhodou bylo, že za několik dní tito příslušníci pomáhali při skutečných povodních.

Na základě tohoto cvičení byla vytvořena účelová mapová kompozice, kterou tvoří vojenské topografické mapy a letecké snímky, kde se teoreticky zakreslil rozliv stoleté vody, měrných profilů na vybraných tocích, umístění poplachových sirén a jejich slyšitelnost, stanoviště sil a prostředků jednotek požární ochrany, policie a zdravotnické záchranné služby a správní hranice všech úrovní. Tyto mapy jsou poskytovány jak v listinné podobě ve formátu A3 (tyto mapy se dají vystříhat, slepit a vytvořit tak kompletní mapu pro danou oblast či území), tak i v elektronické podobě na DVD s názvem „Pomůcka pro řešení mimořádných událostí“. Cílem tohoto materiálu bylo sjednocení mapových podkladů u všech ORP, složek IZS, krizových štábů i povodňových komisí. Tento materiál byl zaslán všem starostům obcí v Pardubickém kraji a v letošním roce byl aktualizován o nové změny na území kraje.

Cvičení „Polytrauma 2008“

Dne 17. září 2008 se konalo v Pardubicích cvičení Polytrauma, které simulovalo havárii dopravního letadla s 90 cestujícími na palubě. Cílem tohoto cvičení bylo prověření manažerských schopností všech týmů, ale i „Letištní pohotovostní plán“ schválený pro civilní provoz letiště, koordinovaný zásah záchranářů a funkčnost zpracovaných traumatologických plánů Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje a Pardubické krajské nemocnice. Celé cvičení se mělo co nejvíce přiblížit reálným podmínkám, proto nebyla v Pardubicích omezena doprava a ani nebyla omezena činnost traumatologického centra v Pardubické

krajské nemocnici. Poprvé se zde použil tzv. britský model třídících karet, kdy jsou pacienti rozřazováni podle závažnosti zranění a tím je určena jejich priorita ošetření.

Vyhodnocení: Cíl tohoto cvičení byl s malými nedostatky splněn. Byly odhaleny problémy v komunikaci, také se ukázala potřeba modernizace techniky záchranářů. Nemocnice by měly zlepšit organizaci, oblast spojení a zpracování dokumentace, komunikaci informačního systému a komunikaci s příbuznými raněných.

Na základě tohoto cvičení byly vytvořeny nové krizové plány v nemocnicích, byli vyškoleni noví psychologové, kteří při případné mimořádné události budou pracovat v rámci posttraumatické péče s pacienty a jejich rodinnými příslušníky. Byl vytvořen nový plán příjmu pacientů při mimořádné události, kdy se pacienti rozdělují podle zranění a odvázejí se do nemocnice na předem určené místo. Na jiném místě, kde se podávají informace rodinným příslušníkům, pracuje i právě nově vyškolený psycholog.

Cvičení „Ochrana 2007“

Cvičení se uskutečnilo v Holicích na Gymnáziu Emila Holuba ve dnech 11. - 12. července 2007. Námětem tohoto cvičení byla série simulovaných teroristických útoků během Mistrovství světa v atletice ve městech Praha, Liberec, Hradec Králové a Pardubice. Útoky měly být provedeny chemickými a biologickými látkami na stadiony a nákupní centra ve městech, ve kterých se konaly jednotlivé atletické disciplíny. Jeho cílem bylo prověření součinnosti složek IZS s bezpečnostními složkami, územními útvary s útvary Policie ČR s celostátní působností, procvičení činnosti řídicího štábu v místě události s Krizovým štábem policejního prezidenta ČR, Ústředním krizovým štábem a zdokonalení vyjednávačů vyjednávacího týmu a zásahových jednotek Policie ČR a také komunikace s veřejností a médii.

Vyhodnocení: Všechny cíle tohoto cvičení byly splněny a ze strany médií bylo cvičení hodnoceno velmi pozitivně. Je také důležité, že toto cvičení probíhalo poprvé na území ČR. Během cvičení se prověřila komunikace a vyjednávání s teroristy. Celé cvičení bylo komentováno přímo z auly gymnázia tiskovým mluvčím z Policejního prezidia a bylo také přenášeno pomocí audio a videotechniky z různých míst zásahu.

Cvičení „Nebezpečí 2006“

Toto cvičení proběhlo dne 25. dubna 2006 v obci Rybitví, kde v rámci taktického cvičení IZS Pardubického kraje proběhla evakuace obyvatel obce kvůli simulované havárii cisterny s chlórem v areálu nedaleké pardubické chemičky Synthesia. Tohoto cvičení se zúčastnili

vrcholní představitelé Vládního kraje Tübingen ze Spolkové republiky Německo – Alvin Koch a Helmut Müller. V rámci cvičení se prověřil Vnější havarijní plán firmy Synthesia, a.s. a schopnost varovat a evakuovat obyvatelstvo před případným nebezpečím.

Vyhodnocení: Toto cvičení proběhlo bez závažnějších nedostatků. Drobné nedostatky byly zjištěny pouze při varování obyvatelstva obce Rybitví. Místo tónu nebezpečí byl použit špatný tón, a to zkouška sirén. V některých ulicích byl zaznamenán výpadek místního rozhlasu, tudíž by musely být v případě vzniku mimořádné události použity megafony. Evakuace obyvatel proběhla do 7 minut od vyhlášení poplachu. Vzhledem k tomu, že se jednalo o předem ohlášené taktické cvičení, někteří občané již čekali na místě shromáždění ještě před vyhlášením poplachu, což by v případě skutečné mimořádné události nebylo reálné, a tím by se doba evakuace protáhla.

Cvičení „Štáb 2005“

Toto cvičení proběhlo ve dnech 4. - 5. října 2005. Námětem bylo vykolejení nákladního vlaku, který převážel nebezpečný chlór. Tento vlak vykolejil nedaleko obce Valy u Přelouče a postiženy byly tudíž oblasti Valy u Přelouče, Mělice a Opočinek.

Toto cvičení proběhlo především proto, že vlaková trať od Prahy přes Kolín – Pardubice a Českou Třebovou patří k rizikovým a velmi často se po ní převážejí nebezpečné látky včetně chemikálií jako např. chlór, propan, čpavek, letecké palivo nebo topné oleje.

Cílem tohoto cvičení bylo prověření komunikace, rychlosti a úplnosti předávaných zpráv mezi složkami IZS a orgány krizového řízení Krajského úřadu Pardubického kraje, dále pak prověření reakcí pracovníků jednotlivých úřadů na vzniklou mimořádnou událost [10].

Vyhodnocení: Cvičení proběhlo až na malé nedostatky v pořádku. V rámci složek IZS splnilo cvičení svůj účel, ale v rámci krizové komunikace se ukázalo, že když HZS kontaktoval všech 452 obcí Pardubického kraje, zejména na krizové telefony, tak 89 starostů na telefon nereagovalo. Dále se také ukázalo, že ne všechny zákony jsou dostatečně provázané a jednoznačné v otázkách zodpovědnosti, kompetencích, úkolech a nezbytných finančních úhrad. Tyto poznatky se poté probíraly na jednáních s Ministerstvem vnitra ČR a dalšími kompetentními úřady.

Po zkušenostech z tohoto cvičení přešel Krizový štáb Pardubického kraje na strukturu odborů.

Cvičení „Voda 2005“

Cvičení proběhlo dne 19. května 2005 v Žamberku a v obcích na toku Divoké Orlice. Cílem tohoto cvičení byl nácvik činnosti Povodňové komise obce s rozšířenou působností Žamberk, Krizového štábu MěÚ Žamberk a povodňových komisí. Pro reálnost situace se průtok řeky ovlivňoval vypouštěním vody z nedaleké přehrady Pastviny. Cvičení se zúčastnily složky IZS, Povodí Labe Hradec Králové, pracovní štáb Povodňové komise Pardubického kraje a Stálá pracovní skupina Krizového štábu Pardubického kraje.

Vyhodnocení: Zodpovědný přístup účastníků ke všem úkolům a povinnostem ocenili všichni hosté, včetně zástupců sdělovacích prostředků a místních občanů. V rámci cvičení bylo zjištěno, že je třeba dopracovat operativní dokumentaci, která povede ke zlepšení činnosti zásahových jednotek IZS. Toto cvičení bylo první svého druhu na území ČR.

Cvičení „Test 2004“

Cvičení se uskutečnilo dne 15. září 2004. Tématem byla ukázka součinnosti složek IZS Pardubického kraje při výbuchu zemního plynu s následným požárem, zřícením objektu, únikem nebezpečné látky, ohrožením obyvatelstva a procvičení součinnosti s 156. záchranným praporem AČR při výstavbě humanitární základny pro 110 osob.

Složky IZS, které se cvičení účastnily: Jednotky požární ochrany – jednotky Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje, jednotky Sborů dobrovolných hasičů obcí Sezemice, Dašice, Opočinek a Lázně Bohdaneč, jednotka Hasičského záchranného sboru podniku Paramo a.s.; Policie ČR – hlídky pořádkové a dopravní služby Okresního ředitelství Pardubice; Městská policie – hlídky Městské policie Pardubice; zdravotnická záchranná služba – výjezdová skupina Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje; Svaz záchranných brigád kynologů ČR – záchranáři se psy ze Záchranné brigády kynologů Pardubického kraje; Armáda ČR – dekontaminační a humanitární odřad 156. záchranného praporu AČR Olomouc.

Vyhodnocení: Cvičení splnilo svůj cíl a proběhlo za velkého zájmu médií. Velký zájem byl zaznamenán z pohledu samosprávy Pardubického kraje i starostů ORP. Potvrdila se zde důležitá součinnost základních složek IZS se složkami ostatními, např. se Záchrannou brigádou kynologů a AČR, která by v tomto případě byla důležitá i ve skutečném zásahu. Bývalý 156. záchranný prapor Olomouc vybudoval humanitární základnu v prostoru vojenského cvičiště Chrudimka a ověřily se též dílčí části Vnějšího havarijního plánu, který byl dne 10. března 2004 schválen Bezpečnostní radou Pardubického kraje.

Partnerský vztah s Vládním krajem Tübingen ve Spolkové republice Německo [31]

Pardubický kraj má od začátku své existence snahu o navázání partnerské spolupráce s jinými oblastmi v rámci integrace do společné Evropy. Tuto spolupráci má navázanou se šesti samosprávnými celky v Evropě. Konkrétně se jedná o Dolnoslezské vojvodství v Polsku, Vládní kraj Tübingen a okres Reutlingen ve Spolkové republice Německo, Prešovský kraj ve Slovenské republice, Région Centre ve Francii a Region Abruzzo v Itálii.

V oblasti krizového řízení spolupracuje Pardubický kraj s Vládním krajem Tübingen, zejména v podobnosti systému krizového řízení a konkrétně mapových podkladů, částečně i informačního a geografického systému v počítačích a shromažďování informací o možných zdrojích ohrožení. V rámci této spolupráce jezdí každý druhý rok zástupci Pardubického kraje na návštěvu do Tübingenu a opačně. Obvykle se tyto zástupci účastní místních cvičení složek IZS a poznatky získané na těchto akcích uplatňují i v rámci své působnosti.

2.7.2 Činnost IZS při havárii

Požár v areálu podniku Synthesia a.s.

Dne 29. března 2012 v ranních hodinách vypukl požár v areálu Synthesia, a.s. v Semtíně, kde hořely tři haly. Vyhlášen byl druhý stupeň požárního poplachu a povoláno bylo nakonec patnáct hasičských jednotek a také měřící vůz laboratoře Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Starostové okolních obcí a primátorka byli o situaci včas informováni. Obyvatelstvu byly nezbytné informace a pokyny předány pomocí místního rozhlasu v ranních hodinách.

Výbuch ve společnosti Explosia a.s.

Dne 20. dubna 2011 v brzkých ranních hodinách došlo k výbuchu nitroglycerinu v areálu firmy Explosia, a.s. Na místo byla povolána podniková jednotka hasičů, dále potom HZS Pardubického kraje, kynologové s atestovanými psy z Městské policie hlavního města Prahy a také zdravotnická záchranná služba. Na místě došlo k destrukci objektu o velikosti 10x10m. Usmrceni byli 4 lidé, zraněno bylo 9 lidí a škoda se vyšplhala přes 66 mil. Kč.

Případ Bělá nad Sázavou

Dne 7. října 2010 Útvar pro odhalování organizovaného zločinu Policie ČR zjistil, že od nezjištěné doby je v nemovitosti v Bělé nad Sázavou přechováváno větší množství jaderného materiálu, nebezpečných chemikálií určených k výrobě výbušnin, zbraní, střeliva, dále zde

byly uskladněny výbušniny, výbušky, různý výbušný materiál a zejména výbušnina Pentrit. Zásah probíhal v období od 7. října 2010 do 2. prosince 2010 a byl proveden za účasti příslušníků Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Policie ČR, pyrotechniků, Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje – chemické laboratoře Tišnov. Následně příslušníci Policie ČR zahájili nepřetržité střežení tohoto domu.

Likvidační práce prováděla firma Dekonta, a.s., která měla uzavřenou dohodu o spolupráci s MV – GRH HZS ČR k řešení podobných situací, v období od 4. do 28. listopadu 2010. Celková částka, kterou si firma naúčtovala, byla 3.974.155,20 Kč, z čehož 3 mil. Kč uhradilo Ministerstvo financí a zbývající částku, tj. 974.155,20 Kč, uhradil kraj z vlastního rozpočtu. Dále ještě kraj poskytl finanční dar 100.000 Kč městu Svitavy, které zajistilo na své náklady (299.022 Kč, vč. DPH) převoz vyříděných nebezpečných odpadů a jejich spálení v certifikované spalovně v Ostravě.

Celý tento případ poukázal na nedostatky v oblasti legislativy. V tomto případě nebylo jasně stanoveno, zejména kdo nese finanční odpovědnost za provedené likvidační práce. Kraj podal trestní oznámení, ale vzhledem k tomu, že obyvatel domu byl právně nezpůsobilý k majetkovým poměrům a navíc není občanem ČR, ale Spolkové republiky Německo, ukázalo se vymáhání peněz jako nepravděpodobné a trestní stíhání bylo zastaveno.

Kraj poslal kompletní zprávu předsedovi vlády ČR, ministru vnitra, ministru životního prostředí a ministru financí, jako podnět k realizaci systémových a legislativních změn, neboť podobný případ může nastat znovu a otázkou je, jaké stanovisko by k této situaci zaujaly složky IZS a orgány veřejné správy.

Ptačí chřipka 2007

Ptačí chřipka v Pardubickém kraji probíhala v období od 20. června do 14. srpna 2007. V kraji byla lokalizována 4 ohniska viru a to v uzavřených chovech v obcích Tisová, Nořín, Kosořín a Netřeby. Celkem bylo zlikvidováno 1.917 ks drůbeže z drobnochovů, 171.397 ks drůbeže z velkochovů a 582.004 ks násadových vajec.

V prvních dvou obcích prováděla dekontaminační práce firma DDD Řehůřek z Počápel, ve zbývajících obcích to byla firma M. Kopal DDD z Prostějova. V rámci IZS zde zasahovaly složky Policie ČR, HZS ČR, AČR, Státní veterinární správa a hygienická služba. Obyvatelstvo Pardubického kraje bylo průběžně informováno o nastalé situaci zástupci Pardubického kraje a médii.

Sklad nebezpečných látek ve Chvaleticích 2006

Dne 16. června 2006 byl ve Chvaleticích zjištěn sklad nebezpečných látek. Ve skladu se našly radioaktivní látky, jako např. soli uranylu, látky vysoce hořlavé, výbušné nebo tvořící explozivní směsi, těkavé látky s toxickými nebo žiravými parami, ostrá munice, jaderný materiál a další. Na odstranění nebezpečných odpadů se aktivně podílely základní složky integrovaného záchranného systému, AČR, orgány státní správy i samosprávy, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Státní ústav pro jadernou, chemickou a biologickou ochranu a Dekonta, a.s. Celkově se odstranilo okolo 50 tun nebezpečného odpadu a náklady se vyšplhaly na 30 mil. Kč.

2.8 Činnost IZS z pohledu HZS Pardubického kraje

K 1. 1. 2012 měl Pardubický kraj 575 jednotek požární ochrany. Počet jednotek je stejný od roku 2010. Následující tabulka znázorňuje aktuální rozložení jednotek požární ochrany. Z následující tabulky je patrné, že největší počet jednotek má územní odbor Chrudim a nejméně je v územním odboru Pardubice.

Kategorie JPO	Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Celkem
JPO I	3	3	4	5	15
JPO II	8	0	5	9	22
JPO III	14	27	28	15	84
JPO IV	0	4	1	1	6
JPO V	155	84	88	116	443
JPO VI	1	2	1	1	5
Celkem	181	120	127	147	575

Tabulka 1 Rozložení jednotek PO k 1. 1. 2012

Zdroj: Statistická ročenka HZS [27].

V rámci statistik je důležité rozlišit pojmy událost a zásah. V rámci jedné události může uskutečnit více zásahů, tzn. zasahujíc více jednotek PO. Např. v případě požáru se jedná o jednu událost, ale zasahují zde 3 JPO, dvě JPO I a jedna JPO II. Tudíž v rámci této jedné události se do statistiky započítají 3 zásahy.

Počty zásahů v roce 2010

V roce 2010 se na území kraje uskutečnilo 7022 zásahů ze strany jednotek požární ochrany ČR na 5604 událostí. Následující tabulka ukazuje, že nejvíce zasahovaly jednotky HZS ČR a území s největším počtem zásahů je Ústí nad Orlicí.

Územní odbor, kraj	HZS ČR	SDH obcí	HZS podniků	SDH podniků	Jiné jednotky	Celkem
Chrudim	881	525	16	0	0	1422
Pardubice	1308	403	211	0	1	1923
Svitavy	1092	504	61	0	0	1657
Ústí nad Orlicí	1251	512	240	16	1	2020
Celkem	4532	1944	528	16	2	7022

Tabulka 2 Zásahy jednotek PO dle územního členění za rok 2010

Zdroj: Statistická ročenka HZS [16]

V rámci spolupráce vyjízděly JPO Pardubického kraje na území jiných krajů a to k 46 zásahům. V Libereckém kraji to bylo 16 zásahů, kdy se jednalo především o pomoc v oblastech zasažených povodněmi, dále v Moravskoslezském kraji to byly 3 technické zásahy, v Jihomoravském kraji u 3 zásahů, v Královéhradeckém kraji to bylo u 4 zásahů, v kraji Vysočina 11 zásahů a v Olomouckém kraji to byly 3 zásahy.

Následující tabulka a graf ukazuje spolupráci HZS Pardubického kraje s dalšími složkami IZS v roce 2010.

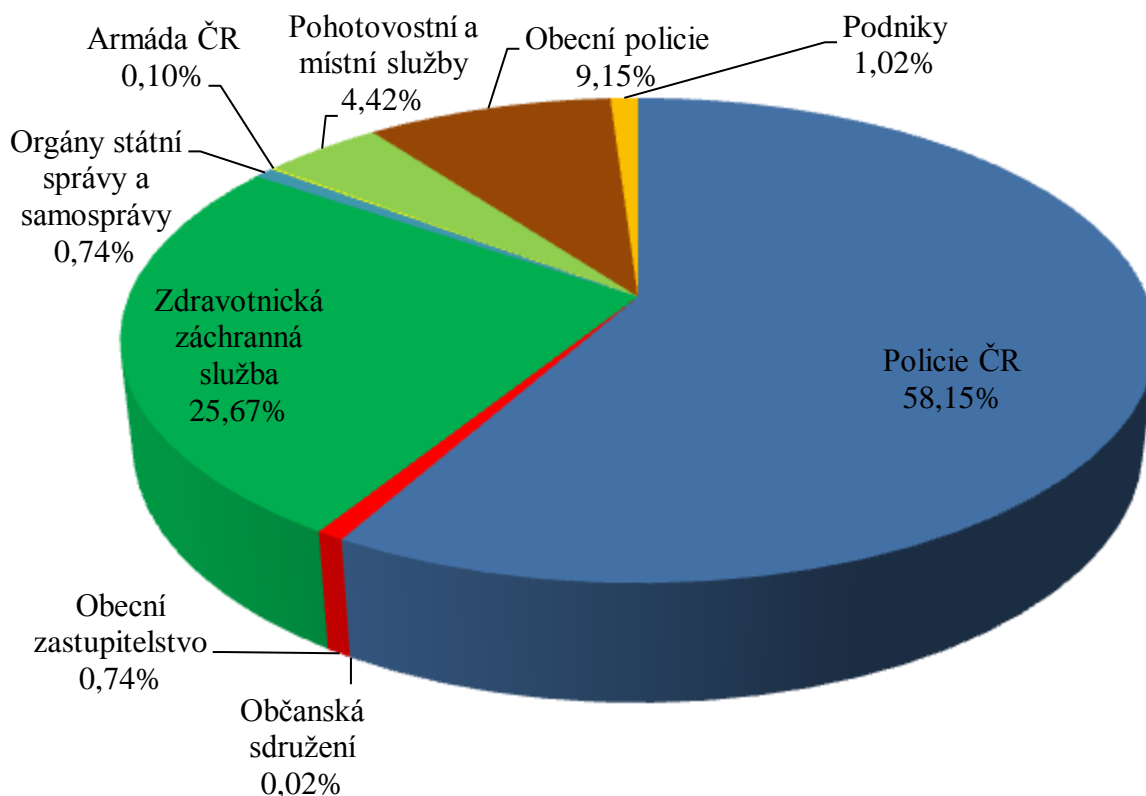
Název organizace	Požár	Dopravní nehoda	Živelní pohroma	Únik nebezpečné chemické látky	Technické zásahy	Planý poplach	Celkem
Policie ČR	506	1051	3	63	1082	136	2841
Zdravotnická záchranná služba	30	629	0	4	578	13	1254
Obecní policie	55	62	3	17	291	19	447
Armáda ČR	1	0	0	0	4	0	5
Občanská sdružení v IZS	0	0	0	0	0	1	1
Pohotovostní služba el. rozvod. závodů	25	8	2	0	52	1	88
Plynárenská pohotovostní služba	5	7	0	6	10	2	30
Vodárenská pohotovostní služba	1	1	0	3	15	0	20
Teplárenská pohotovostní služba	0	0	0	0	1	0	1
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1	0	0	0	1	0	2
Ostatní ústřední orgány státní správy	1	1	0	2	2	0	6
Obecní zastupitelstvo	3	3	1	4	24	1	36
Ostatní územní orgány státní správy	0	0	1	0	5	0	6
Podniky, firmy	10	18	1	3	17	1	50
Místní služby	6	27	1	5	38	0	77
Česká inspekce životního prostředí	2	11	0	5	6	0	24
Celkem	646	1818	12	112	2126	174	4888

Tabulka 3 Spolupráce u zásahu v roce 2010

Zdroj: Úřední deska HZS ČR [26]

Z výše uvedené tabulky je patrné, že nejvíce zasahuje HZS Pk v rámci spolupráce složek IZS s Policií ČR, a to u 2841 zásahů, následovaná je zdravotnickou záchrannou službou a obecní policií.

Mezi plané poplachy řadíme např. příznaky hoření, zneužití jednotky, neohlášené pálení, elektrickou požární signalizaci apod.

Graf 1 Statistika spolupráce u zásahů v procentuálním rozložení za rok 2010

Zdroj: Úřední deska HZS ČR [27].

Z výše uvedeného grafu je patrné, že nejvíce u zásahů z pohledu HZS Pk spolupracuje z více než 58% Policie ČR, následuje zdravotnická záchranná služba (25,67%) a obecní policie (9,15%). Na posledním místě jsou Občanská sdružení a Armáda ČR. Do kategorie orgány státní správy a samosprávy patří ostatní ústřední orgány státní správy, ostatní územní orgány státní správy a Česká inspekce životního prostředí. Mezi pohotovostní a jiné služby patří pohotovostní služba elektrických rozvodných závodů, plynárenská a vodárenská pohotovostní služba a místní služby.

Počty zásahů v roce 2011

V roce 2011 zasahovaly jednotky PO u 4545 událostí, při kterých provedli 5980 zásahů, ze kterých bylo 3941 zásahů provedeno jednotkami HZS kraje, 1625 zásahů provedly jednotky SDH obcí, 408 zásahů jednotky HZS podniků a 6 zásahů jednotky SDH podniků. Následující

tabulka ukazuje, že nejvyšší počet zásahů byl v územním odboru Ústí nad Orlicí a nejmenší počet zásahů byl v územním odboru Chrudimi.

Územní odbor, kraj	HZS ČR	SDH obcí	HZS podniků	SDH podniků	Celkem
Chrudim	757	414	10	0	1181
Pardubice	1088	328	166	0	1582
Svitavy	921	370	11	1	1303
Ústí nad Orlicí	1175	513	221	5	1914
Celkem	3941	1625	408	6	5980

Tabulka 4 Zásahy jednotek PO dle územního členění za rok 2011

Zdroj: Statistická ročenka HZS Pk za rok 2011 [22].

Porovnáním počtu zásahů s počtem jednotek PO zjistíme, že nejvíce zásahů na jednotku PO měly v roce 2011 jednotky PO územního odboru Pardubice, tj. 13 zásahů, naopak nejméně zásahů měly jednotky PO územního odboru Chrudim, cca 6 zásahů.

V rámci spolupráce vyjízděly JPO Pardubického kraje na území jiných krajů, a to k 37 událostem. V Olomouckém kraji to byly 4 události, ve Středočeském kraji to byly 2 události, v Jihomoravském kraji u 11 událostí, v Královéhradeckém kraji to bylo 14 událostí a v kraji Vysočina 6 událostí.

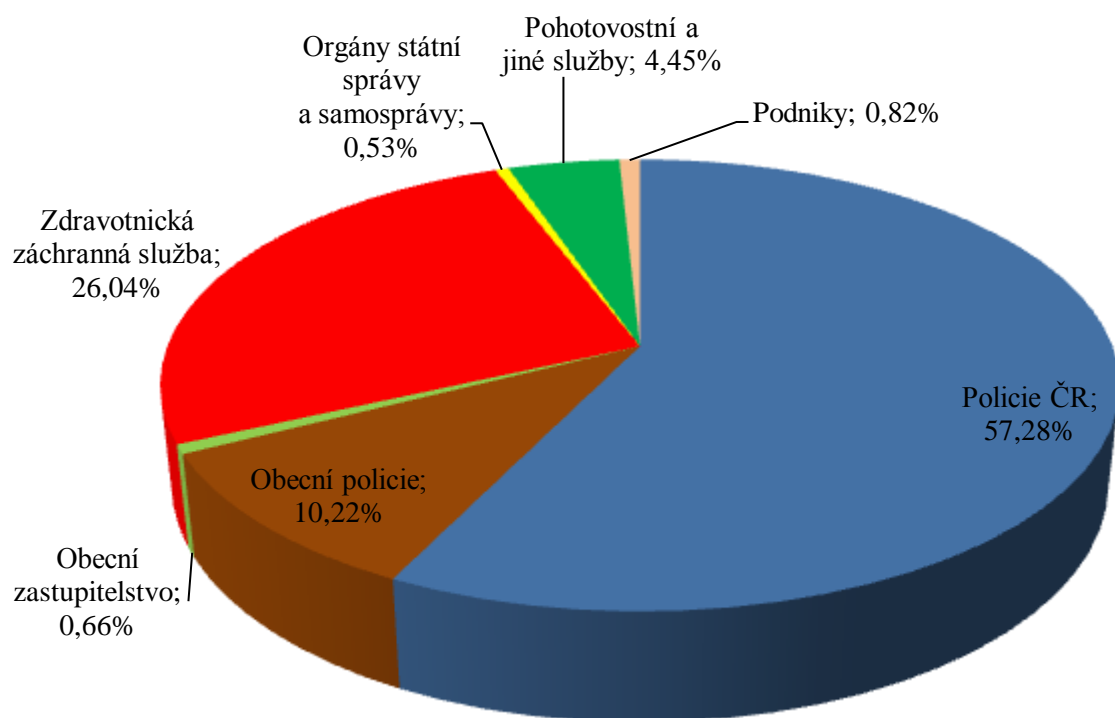
Následující tabulka ukazuje spolupráci na zásazích v roce 2011.

Název organizace	Požáry	Dopravní nehoda	Únik nebezpečné chemické látky	Technické zásahy	Planý poplach	Celkem
Policie ČR	640	1011	36	769	133	2589
Zdravotnická záchranná služba	51	626	1	484	15	1177
Obecní policie	69	81	14	278	20	462
Pohotovostní služba el. rozvod. závodů	25	10	1	35	1	72
Plynárenská pohotovostní služba	2	3	3	7	0	15
Vodárenská pohotovostní služba	1	0	0	11	0	12
Ostatní ústřední orgány státní správy	0	1	0	1	0	2
Obecní zastupitelstvo	11	1	2	16	0	30
Ostatní územní orgány státní správy	0	1	0	3	0	4
Podniky, firmy	6	13	0	17	1	37
Místní služby	8	46	2	44	2	102
Česká inspekce životního prostředí	1	3	5	9	0	18
Celkem	814	1796	64	1674	172	4520

Tabulka 5 Spolupráce u zásahu v roce 2011

Zdroj: Statistická ročenka HZS Pk za rok 2011 [22].

Z výše uvedené tabulky je patrné, že i v roce 2011 nejvíce při zásazích spolupracovala s HZS Pardubického kraje Policie ČR v 2589 zásazích, následovaná je opět záchrannou zdravotnickou službou a obecní policií. V rámci spolupráce zasahovali další jednotky IZS u 4520 zásahů.

Graf 2 Statistika spolupráce u zásahů v procentuálním rozložení za rok 2011

Zdroj: Statistická ročenka HZS Pk 2011 [22]

Na výše uvedeném grafu je vidět, že nejvíce zásahů v rámci spolupráce HZS Pk a IZS má ve více než 57% s Policií ČR, následuje zdravotnická záchranná služba (26,04%) a obecní policie (10,22%). Do kategorie orgány státní správy a samosprávy patří ostatní ústřední orgány státní správy ostatní územní orgány státní správy a Česká inspekce životního prostředí. Mezi pohotovostní a jiné služby patří pohotovostní služba elektrických rozvodných závodů, plynárenská, vodárenská a teplárenská pohotovostní služba, správa a údržba silnic.

Rozdíl mezi roky 2010 a 2011 je v tom, že v roce 2010 bylo více zásahů a událostí a to o 1042 zásahů a 1059 událostí. Rozdíl je způsoben tím, že v roce 2010 bylo velké množství větrných smrštů, sněhových kalamit a povodně, zatímco v roce 2011 nebyly tyto události v tak velkém množství. Dále také dochází v roce 2011 k omezení událostí ze strany HZS Pk typu zabouchnutých dveří od bytů či domů občanů nebo zneškodnění sršních či vosích hnízd. Tyto činnosti již v současné době zabezpečují odborné firmy. Výjezd jednotky PO je schválen pouze v okamžiku ohrožení zdraví či majetku obyvatel, např. v případě požáru či uvěznění malého dítěte v bytě.

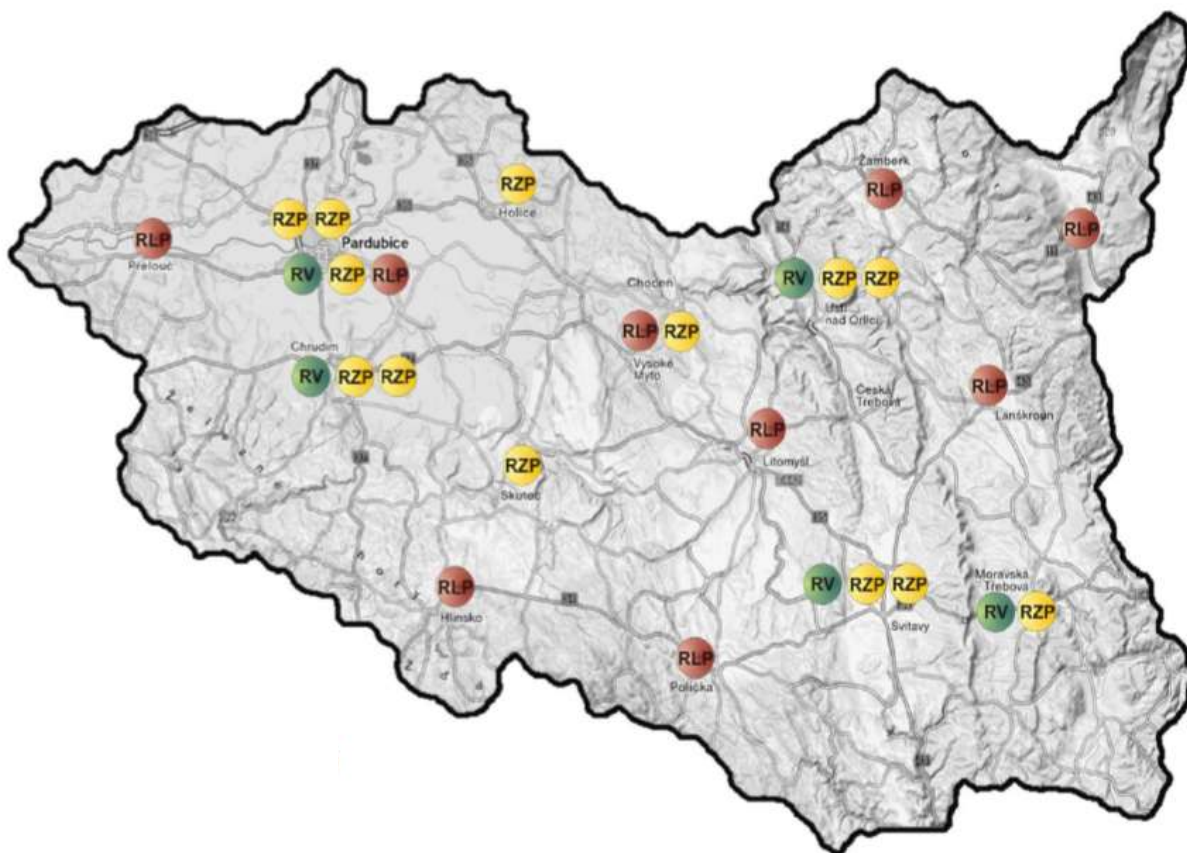
2.9 Činnost zdravotnické záchranné služby v Pardubickém kraji [29]

Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje vznikla v roce 2003. Přednemocniční péči poskytuje nepřetržitě a celoročně. V roce 2011 měla 37887 výjezdů, což je o 1660 výjezdů více než v roce 2010. Zároveň s tím vzrostl počet posádek z 22 v roce 2010 na 26 v roce 2011, zkrátila se také dojezdová doba z průměrných 9,51 minut na 9,1 minut, což je o 40 sekund méně.

V roce 2011 byl přijat zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, který definuje ZZS jako plnohodnotný záchranný sbor, který má jasné postavení, úkoly a činnost v rámci zdravotního systému příslušných krajů i v rámci IZS.

V Pardubickém kraji funguje z výjezdových skupin rychlá lékařská pomoc, rychlá zdravotnická pomoc a rychlá lékařská pomoc v setkávacím systému (RV). Leteckou záchrannou službu využívá Pardubický kraj na základě výpomoci z jiných krajů, konkrétně jde o kraj Královéhradecký, Olomoucký, Vysočinu, Středočeský a Jihomoravský.

Následující obrázek ukazuje rozložení výjezdových skupin na území kraje.

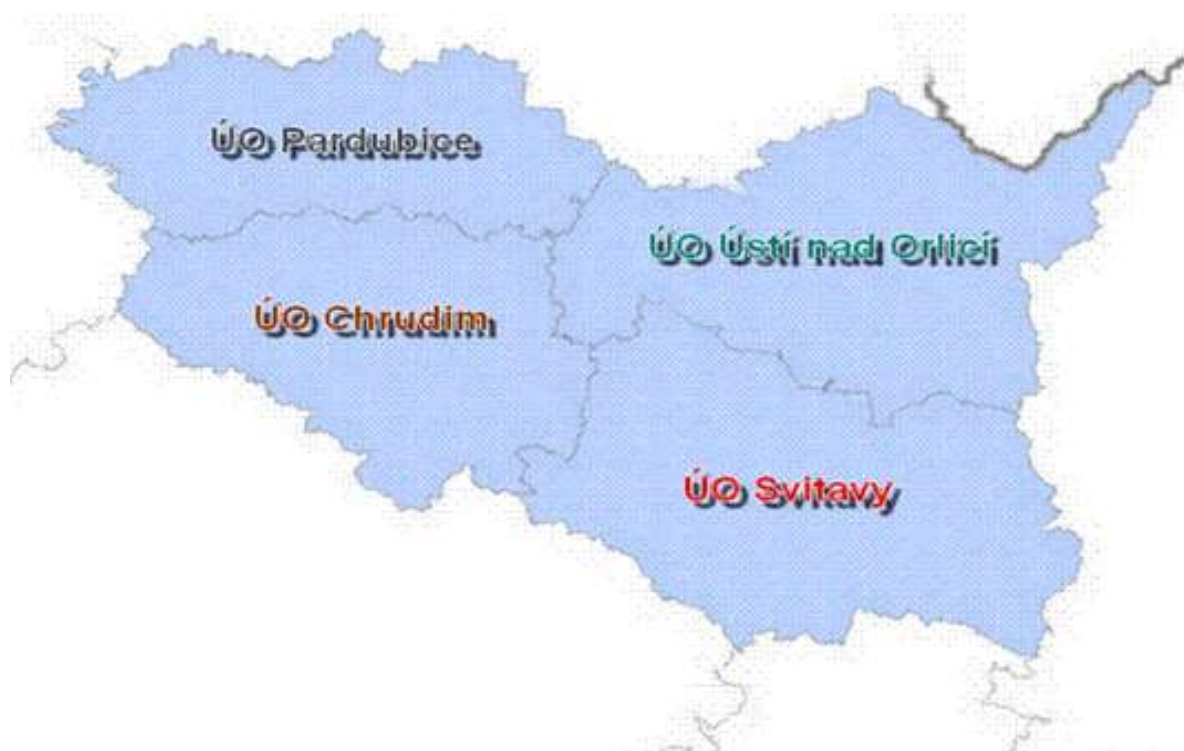

Obrázek 6 Rozložení výjezdových skupin v Pardubickém kraji v roce 2011

Zdroj: Výroční zpráva 2011 [29]

2.10 Činnost Policie ČR v Pardubickém kraji [14]

Na základě rozdělení Východočeského ředitelství Policie Východočeského kraje vzniklo 1. ledna 2010 Krajské ředitelství Pardubického kraje, které se dělí na 4 územní obvody: Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí. Tyto územní obvody jsou znázorněny na následujícím obrázku.

Obrázek 7 Územní členění na obvody Krajského ředitelství Pardubického kraje

Zdroj: O nás [14]

Policie ČR měla za loňský rok 9160 událostí, což je o 283 více než v roce 2010, kdy událostí bylo 8877. V procentu objasňenosti se v rámci statistik všech krajů v ČR drží na předních místech, v roce 2011 objasnila 51,15% událostí a v roce 2010 47,70% událostí.

ZÁVĚR

Integrovaný záchranný systém se dělí na základní složky a složky ostatní. Ve své práci jsem se zaměřila na základní složky IZS Pardubického kraje. Základní složky IZS kraje zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události na území kraje, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tím účelem rozmisťují své síly a prostředky na území Pardubického kraje. Základními složkami IZS jsou HZS Pardubického kraje a JPO zařazené do plošného pokrytí kraje, ZZS a PČR. Důležitou roli v IZS kraje hraje OPIS IZS. Úkoly tohoto střediska plní OPIS HZS kraje, které je stálým orgánem pro koordinaci složek IZS a jsou sem svedeny linky tísňového volání 112 a 150.

V teoretické části práce jsem definovala pojem IZS, vyjmenovala základní právní předpisy a dokumentaci, popsala složky IZS a činnost tísňových volání.

V praktické části jsem charakterizovala Pardubický kraj, zaměřila se na činnost IZS v rámci kraje, kde jsem popsala jednotlivá cvičení, která se odehrála v rámci Pardubického kraje a pak popsala největší události v kraji, ve kterých byly zainteresovány složky IZS. Vzhledem k možnostem a rozsahu této práce zde nemohly být zahrnuty všechny činnosti a události, které složky IZS prováděly či řešily. Základem byly ty skutečnosti, které šlo statisticky zhodnotit a které byly k dispozici. V rámci vyhodnocení činnosti jsem se podrobně zaměřila na činnost HZS ČR ve spolupráci s dalšími složkami IZS, vzhledem k tomu, že je nejčastěji zasahující složkou IZS.

Na základě získaných zkušeností a dle poznatků a závěrů z provedených cvičení i výsledků skutečných událostí, se domnívám, že IZS pracuje dobře a plní zákonem dané povinnosti, ale s drobnými nedostatky. Jako konkrétní případ bych mohla uvést událost, která se odehrála v areálu Synthesia, a.s., v Semtíně. Dne 29. března 2012 ve 4:10 hod. vypukl velký požár s únikem závadných látek do ovzduší. Občané byli prostřednictvím místního rozhlasu o této události informováni až v 7:30 hod.. Na základě této negativní zkušenosti bych doporučila včasné varování obyvatelstva o mimořádné události.

Z údajů statistické ročenky ZZS vyplývá, že kraj jako zřizovatel v letech 2010 a 2011 zakoupil 12 velkých sanitních vozidel a 4 osobní vozidla pro lékaře za více než 37 miliónů korun. Tímto krokem došlo k podstatnému zmodernizování a zkvalitnění poskytovaných služeb a komfortu při přepravě pacientů do zdravotnických zařízení. Pořízením nových vozů došlo k podstatné úspoře na pohonných hmotách a servisu. Tento směr, kterým se Pardubický kraj vydal, považuji za správný.

Za velice pozitivní považuji zkrácení průměrné dojezdové doby ZZS z 9,51 minut na 9,1 minut, což v případě mimořádné události může hrát klíčovou roli pro záchranu zdraví a života osob.

Ráda bych vyzdvihla zpracování statistických údajů na internetových stránkách HZS Pardubického kraje, kde jsem získala podstatnou část informací k vypracování praktické části mé bakalářské práce. Tyto údaje jsem u ZZS a Policie ČR bohužel nezískala i přesto, že jsem kontaktovala kompetentní pracovníky těchto složek. Ti mi sdělili, že tato data nezpracovávají. Tuto informaci jsem poskytla panu Ing. Aleši Boňatovskému, MPA z Krajského úřadu Pardubického kraje, který tuto připomínku považoval za podnětnou a do budoucna uvažuje o jejím zpracování.

Ačkoli financování složek IZS nebylo předmětem mé práce, ráda bych upozornila na fakt, že právě finanční prostředky velkou měrou ovlivňují činnost jednotlivých složek IZS. Omezení finančních prostředků vede ke snižování početního stavu zaměstnanců, omezení investic, snižování platů a tím snížení schopnosti plnit povinnosti vůči ochraně zdraví, majetku, života osob a předcházení trestné činnosti.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ADAMEC, Vilém, ŠENOVSKÝ, Michail. *Management záchranných prací I*. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2001. ISBN 80-86111-79-2.
- [2] Cvičení "Humanitární pomoc 2012". *Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje* [online]. 2010 [cit. 2012-06-22]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/nase-aktivity-cviceni-humanitarni-pomoc-2012.aspx>.
- [3] HANUŠKA, Zdeněk, DUBSKÝ, Milan a SKALSKÁ, Květoslava. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: MV- generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [4] HORÁK, Rudolf, KRČ, Miroslav, ONDRUŠ, Radek a DANIELOVÁ, Lenka. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha. Linde Praha a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví. 2004. ISBN 80-7201-471-4.
- [5] CHARBUSKÝ, Miloš. *Veřejná správa - správa měst a obcí*. 2. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 978-80-7395-020-0.
- [6] Integrovaný záchranný systém ČR. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2010 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2009 [cit. 2012-05-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>.
- [7] IZS [online]. 2009 [cit. 2012-05-11]. *Záchranný kruh*. Dostupné z WWW: <http://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne_udalosti/izs_integrovaný_zachranny_system.html>.
- [8] Jednotky požární ochrany. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>.
- [9] Koncepce požární ochrany Pardubického kraje. Pardubický kraj [online]. *Krajský úřad Pardubického kraje*, 2012 [cit. 2012-06-19]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/koncepce-pozarni-ochrany-pk>.
- [10] Krizový štáb řešil únik chemikálie. *Pardubický kraj*. 2005, č. 2. Dostupné z: <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=cvi% C4% 8Den% C3% AD% 20% C5% A1t% C3% A1b% 202005&source=web&cd=1&ved=0CGAQFjAA&url=http% 3A% 2F% 2Fwww>

.pardubickykraj.cz%2FviewDocument.asp%3Fdocument%3D4743&ei=fTrjT5OWG83AswbHz43CBg&usg=AFQjCNEicdWDjB8QSIcYWEvHkXb4NGEDCg.

- [11] Možnosti nasazení. Záchranáři ČR [online]. *Samostatná záchranná rota Rakovník*, 2009 [cit. 2012-06-19]. Dostupné z: <http://www.zachranaricr.cz/data/nasazeni/nasazeni.php>.
- [12] Nařízení vlády č. 431/2010 Sb., ze dne 22. prosince 2010, o změně nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení §27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.
- [13] O nás. *Policie ČR* [online]. 2010 [cit. 2012-06-27]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-pdk-o-nas-o-nas.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.
- [14] O Policii ČR. *POLICIE ČR. Policie České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>.
- [15] Počet obyvatel a výměra v obcích Pardubického kraje k 1. 1. 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2012-06-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_a_vymera_v_obcich_pardubickeho_kraje_k_1_1_2011.
- [16] Statistiky Pardubického kraje. *Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje* [online]. 2012 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/statistiky-pardubickeho-kraje.aspx>.
- [17] REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. 1. vydání. Praha: Ekopress, s. r. o., 2004. ISBN 80-86119-83-1.
- [18] Roční zpráva o stavu PO Pk 2011. Pardubický kraj [online]. *Krajský úřad Pardubického kraje*, 2012 [cit. 2012-06-19]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/koncepce-pozarni-ochrany-pk>.
- [19] ROUDNÝ, Radim, LINHART, Petr. *Krizový management I.: Ochrana obyvatelstva, mimořádné události*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2004. 97 s. ISBN 80-7194-674-5.
- [20] ROUDNÝ, Radim., LINHART, Petr. *Krizový management III. Teorie a praxe rizika*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. 174 s. ISBN 80-7194-924-8.

- [21] Rozvoj operačních a informačních středisek IZS na krajské úrovni. HRÁČKOVÁ, Veronika. CVIS [online]. 2005 [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: <http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=333>.
- [22] SABOLČÍK, Ján a SMETANOVÁ, Michala. *Statistická ročenka 2011*. Pardubice, Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, 2012.
- [23] Statut a jednací řád Krizového štábu Pardubického kraje: Krizový štáb Pardubického kraje. *Pardubický kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-06-29]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/krizovy-stab-pk>.
- [24] ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. ISBN 80-86634-65-5.
- [25] ŠENOVSKÝ, Michail a Vilém ADAMEC. *Základy krizového managementu*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2001. ISBN 80-86111-95-4.
- [26] Tísňová volání. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. 2010 [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>.
- [27] Úřední deska. *Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje* [online]. 2011 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/sluzby-pro-verejnost-uredni-deska.aspx>.
- [28] Varovné signály: Zkouška sirén. *Záchranný kruh* [online]. 2009 [cit. 2012-06-22]. Dostupné z: http://www.zachranny-kruh.cz/varovani_signaly_vystrahy/pozor_zkouska_siren.html.
- [29] Výroční zpráva 2011. *Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje* [online]. 2012 [cit. 2012-06-27]. Dostupné z: <http://www.zzspak.cz/?presenter=Front%3ASoubory>.
- [30] Z činnosti krizového řízení. *Pardubický kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-06-21]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/z-cinnosti-krizoveho-rizeni?tot0=44&pgf0=30>.
- [31] Zahraniční vztahy. *Pardubický kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-06-27]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/zahranicni-vztahy>.
- [32] Zákon č. 533/1991 Sb. ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii. In <http://www.straznici.com/zakon-o-obecni-policii/>.

- [33] Zákon č. 219/1999 Sb. ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. In http://www.vojak.cz/public/img/legislativa_-_download/zakon_c_219_1999_sb_o_ozbrojenych_silach_cr.pdf.
- [34] Zákon č. 238/2000 Sb. ze dne 28. června 2000, o hasičském záchranném sboru ČR a změně jiných zákonů. In <http://www.dh.cz/dokumenty/zakony/238-2000.txt>.
- [35] Zákon č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73.
- [36] Zákon č. 59/2006 Sb. ze dne 2. února 2006, o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií). In [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_ramec_havarii/\\$FILE/oer-zakon_59-20060206.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/pravni_ramec_havarii/$FILE/oer-zakon_59-20060206.pdf).
- [37] Zákon č. 374/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011, o zdravotnické záchranné službě. In http://www.zachrannaslužba.cz/zakony/374_2011.pdf.
- [38] ZEMAN, Miloš, Otakar J. MIKA. *Integrovaný záchranný systém*. 1. vydání. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.